

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව
 இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம்
 Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka
 இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம்
 Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka

අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (උසස් පෙළ) විභාගය, 2017 අගෝස්තු
கல்விப் பொதுத் தராதரப் பத்திர (உயர் தர)ப் பரீட்சை, 2017 ஆகஸ்ட்
General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, August 2017

ආර්ථික විද්‍යාව II
பொருளியல் II
Economics II

21 S II

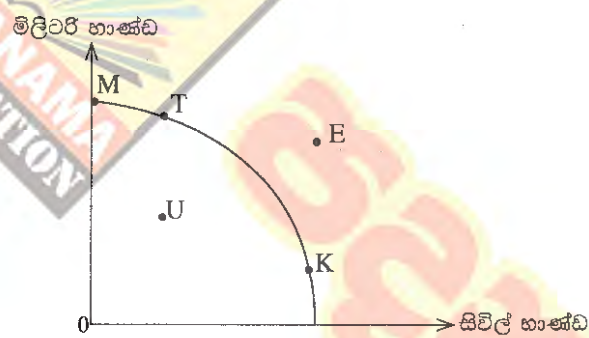
පැය තුනයි
மூன்று மணித்தியாலம்
Three hours

උපදෙස් :
 * 'අ' උප කොටසෙන් අවම වශයෙන් ප්‍රශ්න දෙකක් ද, 'ආ' උප කොටසෙන් අවම වශයෙන් ප්‍රශ්න දෙකක් ද තෝරාගෙන, ප්‍රශ්න පහකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.
 * ප්‍රස්තාර කඩදාසි සපයනු ලැබේ.

'අ' උප කොටස

(මෙම කොටසෙන් අවම වශයෙන් ප්‍රශ්න දෙකක් තෝරා ගන්න.)

1. (i) සිවිල් භාණ්ඩ සහ මිලිටරි භාණ්ඩ පමණක් නිෂ්පාදනය කරනු ලබන එක්තරා ආර්ථිකයකට අදාළ නිෂ්පාදන හැකියා මායිම් වක්‍රයක් පහත රූපසටහනෙහි දැක්වේ. එම ආර්ථිකය දැනට K ලක්ෂ්‍යයෙහි නිෂ්පාදනය කරමින් සිටියේ සලකන්න.

- (අ) මෙම ආර්ථිකයේ නිෂ්පාදන හැකියා මායිම් වක්‍රය, වැඩෙන ආවේණික පිරිවැය පිළිබිඹු කරන්නේ ද? පැහැදිලි කරන්න. (ඉකුණු 02 හි)
- (ආ) මෙම ආර්ථිකය යුද්ධයකට එළැඹෙන්නේ නම්, නිෂ්පාදන ලක්ෂ්‍යය වෙනස් වීමට වඩාත් ඉඩක් ඇත්තේ K ලක්ෂ්‍යයේ සිට කවර ලක්ෂ්‍යයක් කරා ද? පැහැදිලි කරන්න. (ඉකුණු 02 හි)
- (ඉ) ආර්ථිකය ප්‍රතිගමනයකට හෙවත් පසුබෑමකට මුහුණ දෙනු ලැබුවහොත්, නිෂ්පාදන ලක්ෂ්‍යය වෙනස් වනුයේ K ලක්ෂ්‍යයේ සිට කවර ලක්ෂ්‍යයක් කරා ද? පැහැදිලි කරන්න. (ඉකුණු 02 හි)
- (ii) ශ්‍රමික විභාජනය, ආර්ථිකයක නිෂ්පාදන මට්ටම ඉහළ නැංවීමට හේතු වන්නේ ඇයි දැයි පැහැදිලි කෙරෙන හේතු තුනක් සඳහන් කරන්න. (ඉකුණු 03 හි)
- (iii) හිඟකම පිළිබඳ සංකල්පය, නිෂ්පාදන හැකියා මායිම් වක්‍රයක් ආධාර කර ගනිමින් පැහැදිලි කරන්න. (ඉකුණු 04 හි)
- (iv) වෙළෙඳපොළ ආර්ථිකයක මිල ගණන් කවර කාර්යයන් ඉටු කරනු ලැබේ ද? (ඉකුණු 03 හි)
- (v) විධාන ආර්ථිකයක අවාසි කවරේ දැයි සඳහන් කරන්න. (ඉකුණු 04 හි)

- 2. (i) කිසියම් භාණ්ඩයක ඉල්ලුම කෙරෙහි බලපෑ හැකි එම භාණ්ඩයේ මිල හැර අන් සාධක සඳහන් කරන්න. (ඉකුණු 03 හි)
- (ii) ඉල්ලුම වෙනස්වීම සහ ඉල්ලුම් කරනු ලබන ප්‍රමාණය වෙනස්වීම අතර වෙනස දක්වන්න. (ඉකුණු 04 හි)
- (iii) 'සැපයුම් නීතිය' නිර්වචනය කොට ඒ කෙරෙහි බලපාන හේතු පැහැදිලි කරන්න. (ඉකුණු 04 හි)
- (iv) කිසියම් භාණ්ඩයක් සඳහා නිෂ්පාදන සහනාධාරයක් ලබා දුන් විට, නිෂ්පාදකයන් භුක්ති විඳින අතිරික්තය කෙරෙහි එය බලපාන ආකාරය, ඉල්ලුම් සැපයුම් රූපසටහනක් මගින් පැහැදිලි කරන්න. (ඉකුණු 04 හි)
- (v) අන්‍යවශ්‍ය පාරිභෝගික භාණ්ඩයක් සඳහා රජය විසින් උපරිම මිලක් පැනවීමේ ආර්ථික ප්‍රතිඵලය කවරේ ද? (ඉකුණු 05 හි)

3. (i) නිෂ්පාදන ආයතනයක කෙටි කාලීන පිරිවැය වක්‍රවල හැඩය සමග හිතවන ඵල නීතිය සම්බන්ධ වන්නේ කෙසේ ද? (ඔකුණු 04 හි)
- (ii) ආයතනයක් කෙටි කාලයේ දී නිෂ්පාදනය ප්‍රසාරණය කරනු ලබන විට, සාමාන්‍ය මුළු පිරිවැය හා සාමාන්‍ය විචල්‍ය පිරිවැය අතර වෙනසට කුමක් සිදුවේ ද? පැහැදිලි කරන්න. (ඔකුණු 04 හි)
- (iii) සාමාන්‍ය මුළු පිරිවැය සහ සාමාන්‍ය විචල්‍ය පිරිවැය කෙරෙහි පහත සඳහන් දෑ බලපානුයේ කවර ආකාරයෙන් ද?
 (අ) විදුලිබල ගාස්තු පහළ වැටීමක්
 (ආ) වැටුප් අනුපාතිකයේ පහළ වැටීමක්
 (ඉ) ප්‍රධාන විධායක නිලධාරියාගේ චේතනයේ ඉහළ යාමක්
 (ඊ) ආයතනයේ ගොඩනැගිලිවල බදු කුලී ඉහළ යාමක් (ඔකුණු 04 හි)
- (iv) පූර්ණ තරගකාරී වෙළෙඳපොළ ව්‍යුහයක් සහ කතිපයාධිකාරී වෙළෙඳපොළ ව්‍යුහයක් අතර දක්නට ලැබෙන වෙනස්කම් දෙකක් සඳහන් කරන්න. (ඔකුණු 04 හි)
- (v) ප්‍රාමාණික ලාභය සහ නිෂ්ප්‍රාමාණික ලාභය අතර වෙනස දක්වන්න. (ඔකුණු 04 හි)
4. (i) ආදායම් වක්‍රීය ප්‍රවාහයේ 'විදීම' සහ 'කාන්දුවීම' යන්නෙන් කවරක් අදහස් වන්නේ දැයි පැහැදිලි කොට, ආණ්ඩුවේ කටයුතු සහිත විවෘත ආර්ථිකයක සමාහාර වියදමේ දක්නට ලැබෙන කාන්දුවීම් හඳුන්වන්න. (ඔකුණු 04 හි)
- (ii) දළ ස්ථාවර ප්‍රාග්ධන සම්පාදනයේ ප්‍රධාන සංරචක කවරේ ද? (ඔකුණු 04 හි)
- (iii) දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය ගණනය කරනු ලබන ආකාරය පැහැදිලි කොට, වෙළෙඳපොළ මිල යටතේ දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය ශුද්ධ ජාතික ආදායමෙන් වෙනස් වන්නේ කෙසේ දැයි පෙන්වන්න. (ඔකුණු 04 හි)
- (iv) ව්‍යාපාර වක්‍රයක ප්‍රසාරණය ආර්ථික වෘද්ධියෙන් වෙනස් වූවක් ලෙස අප සලකන්නේ ඇයි? (ඔකුණු 04 හි)
- (v) 2016 වර්ෂය සඳහා කිසියම් ආර්ථිකයක සාර්ව ආර්ථික දත්ත පහත වගුවේ දැක්වේ.

(සියලු ම සංඛ්‍යා රුපියල් බිලියන වලින්)

අයිතමය	වටිනාකම
දළ ආයෝජනය (I)	200
බදු (T)	550
අපනයන (X)	375
පරිභෝජන වියදම (C)	700
සංක්‍රාම ගෙවීම් (T_R)	300
ආනයන (M)	325
ආණ්ඩුවේ මිල දී ගැනීම් (G)	300

- (අ) මෙම ආර්ථිකයේ දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය ගණනය කරන්න. (ඔකුණු 02 හි)
- (ආ) මෙම ආර්ථිකයේ පෞද්ගලික වැය කළ හැකි ආදායම කොපමණ ද? (ඔකුණු 02 හි)

5. (i) සරල ආර්ථිකයක සමාහාර පරිභෝජන ශ්‍රිතය $C = 100 + 0.8Y$ ලෙසත්, ආයෝජනය $I = 200$ ලෙසත් සලකන්න.
 (අ) මෙම ආර්ථිකයේ සමතුලිත ආදායම් මට්ටම කොපමණ ද? (ඔකුණු 02 හි)
 (ආ) සමතුලිත අවස්ථාවේ දී ආර්ථිකයේ ඉතුරුම් මට්ටම කොපමණ ද? (ඔකුණු 02 හි)
 (ඉ) කිසියම් හේතුවක් නිසා ආර්ථිකයේ සමාහාර නිමැවුම් මට්ටම 1 700ක් වුවහොත්, අනිවිඡානුගත (involuntary) කොග සමුච්චනය කොපමණ ප්‍රමාණයක් වනු ඇත් ද? (ඔකුණු 02 හි)
- (ii) රුපියල් මිලියන 500කින් බදු (T) ඉහළ දැමීම නිසා මූර්ත දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ සිදුවන පහළ වැටීමට වඩා විශාල වූ පහළ වැටීමක්, රුපියල් මිලියන 500කින් ආණ්ඩුවේ මිල දී ගැනීම් (G) අඩු වූ විට හට ගන්නේ ඇයි දැයි පැහැදිලි කරන්න. (ඔකුණු 04 හි)
- (iii) දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය (Y) රුපියල් මිලියන 6 000ක් බවත්, පෞද්ගලික වැය කළ හැකි ආදායම රුපියල් මිලියන 5 100ක් බවත්, ආණ්ඩුවේ අයවැය හිඟය රුපියල් මිලියන 200ක් බවත්, පරිභෝජන වියදම රුපියල් මිලියන 3 800ක් බවත්, වෙළෙඳ ශේෂයේ හිඟය රුපියල් මිලියන 100ක් බවත් සලකන්න.
 (අ) ඉතුරුම් (S) කොපමණ ද? (ඔකුණු 02 හි)
 (ආ) ආයෝජන මට්ටම (I) කොපමණ ද? (ඔකුණු 02 හි)
 (ඉ) ආණ්ඩුවේ මිල දී ගැනීම් (G) කොපමණ ද? (ඔකුණු 02 හි)
- (iv) "සමතුලිත ජාතික ආදායම් මට්ටම, පූර්ණ සේවා නියුක්ති ජාතික ආදායම් මට්ටමට අවශ්‍යයෙන් ම සමාන නොවේ." මෙම ප්‍රකාශය පැහැදිලි කරන්න. (ඔකුණු 04 හි)

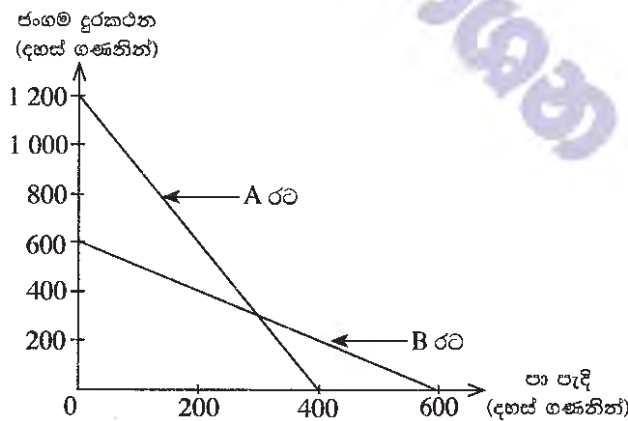
'ආ' උප කොටස

(මෙම කොටසෙන් ද අවම වශයෙන් ප්‍රශ්න දෙකක් තෝරා ගන්න.)

- 6. (i) මතුපිට උද්ධමනය සහ මූලික උද්ධමනය අතර වෙනස දක්වන්න. (කුණු 04 හි)
- (ii) සමාහාර වියදමේ සංරචක හඳුනාගෙන, ආර්ථිකයක සමාහාර වියදම් ඉහළ යාමක් නිසා උද්ධමනයක් හටගත හැක්කේ කෙසේ ද යන්න ප්‍රස්තාර සටහනක් ආශ්‍රයෙන් පැහැදිලි කරන්න. (කුණු 04 හි)
- (iii) වාණිජ බැංකුවක ශේෂ පත්‍රයක් පහත දැක්වේ.

වගකීම්	වටිනාකම (රුපි. මිලියන)	වත්කම්	වටිනාකම (රුපි. මිලියන)
තැන්පතු	180 000	සංචිත	100 000
		භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර	40 000
		ණය	40 000
මුළු වගකීම්	180 000	මුළු වත්කම්	180 000

- (අ) ව්‍යවස්ථාපිත සංචිත අනුපාතය 10%ක් වේ නම්, මෙම බැංකුවට අනාගතයේ දී ලබා දිය හැකි අළුත් ණය උපරිම වශයෙන් කොපමණ වේ ද? (කුණු 02 හි)
  - (ආ) රුපියල් මිලියන 10 000ක තැන්පතු මෙම බැංකුවෙන් ඉවත් කර ගනු ලැබුවහොත්, එම බැංකුවට අනාගතයේ දී ලබා දිය හැකි අළුත් ණය උපරිම වශයෙන් කොපමණ වේ ද? (කුණු 02 හි)
  - (iv) අධිබලැති මුදල් යන්තෙන් අදහස් වන්නේ කුමක් ද? ආර්ථිකයේ අධිබලැති මුදල් තොගය පාලනය කිරීමේදී පරිපූරණ බලයක් මඟ බැංකුවට නිබේ ද? හේතු දක්වන්න. (කුණු 04 හි)
  - (v) ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව වර්තමානයේ අනුගමනය කරනු ලබන මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති රාමුවේ ප්‍රධාන අරමුණු සැකෙවින් පැහැදිලි කරන්න. (කුණු 04 හි)
7. (i) ශුද්ධ පොදු භාණ්ඩයක් යනු කුමක් ද? අර්ධ පොදු භාණ්ඩයකින් එය වෙනස් වන්නේ කෙසේ ද? (කුණු 04 හි)
- (ii) නිදහස් වෙළෙඳපොළක් සෑහ බාහිරතා සහිත භාණ්ඩවල අධි නිෂ්පාදනයක් බිහි කරනුයේ ඇයි? යෝග්‍ය ප්‍රස්තාර සටහනක් යොදා ගනිමින් ඔබේ පිළිතුර පැහැදිලි කරන්න. (කුණු 04 හි)
  - (iii) ශ්‍රී ලංකාවේ භාණ්ඩ බදු (excise taxes) අයභාරයේ ප්‍රධාන මූලාශ්‍ර කවරේ ද? (කුණු 04 හි)
  - (iv) “ශ්‍රී ලංකාවේ රාජ්‍ය මූල්‍ය කටයුතු වේදනීය තත්ත්වයක පවතී” (ප්‍රතිපත්ති අධ්‍යයන ආයතනය). ශ්‍රී ලංකාවේ වර්තමාන රාජ්‍ය මූල්‍ය තත්ත්වයේ දක්නට ඇති ප්‍රධාන දුර්වලතා හඳුන්වන්න. (කුණු 04 හි)
  - (v) රාජ්‍ය මූල්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ බරපතල ගැටලු විසඳීමේදී ශ්‍රී ලංකා රජය මෑත කාලයේ දී ගෙන ඇති වැදගත් ක්‍රියාමාර්ග සැකෙවින් සඳහන් කරන්න. (කුණු 04 හි)
8. (i) ජංගම දුරකථන සහ පා පැදි නිෂ්පාදනය කරනු ලබන A සහ B යන රටවල් දෙකෙහි නිෂ්පාදන හැකියා වක්‍ර පහත රූපසටහනෙහි දැක්වේ.

- (අ) එක් එක් රටෙහි පා පැදියක් නිෂ්පාදනය කිරීමේ ආවේණික පිරිවැය කොපමණ ද? (කුණු 02 හි)
- (ආ) ජංගම දුරකථන නිෂ්පාදනයේ සාපේක්ෂ වාසි ඇත්තේ කවර රටකට ද? (කුණු 02 හි)
- (ඉ) දෙරටට ම වාසිදායක වෙළෙඳාමක් හට ගැනීම සඳහා ජංගම දුරකථන හා පා පැදි අතර හුවමාරු අනුපාතය කුමක් විය යුතු ද? (කුණු 02 හි)
- (ii) “පසුගිය දශක දෙක තුළ කලාපයේ අනෙකුත් සාමාජික රටවල් හා සැසඳීමේ දී ශ්‍රී ලංකාවේ අපනයන අංශයේ කාර්ය සාධනය පහළ මට්ටමක පවතී.” ශ්‍රී ලංකාවේ අපනයන ක්ෂේත්‍රයේ කාර්ය සාධනය දුර්වල තත්ත්වයක පැවතීමට බලපා ඇති හේතු දක්වන්න. (කුණු 04 හි)

- (iii) කිසියම් ආර්ථිකයක පොදු මිල මට්ටමේ සැලකිය යුතු ඉහළ යාමක් එරට ගෙවුම් ශේෂයේ ජංගම ගිණුම කෙරෙහි කෙසේ බලපානු ලැබේ දැයි පැහැදිලි කරන්න. (කෙණු 04 හි)
- (iv) 'බාහිර ස්ථායීතාව' යන්නෙන් කවරක් අදහස් වන්නේ දැයි පැහැදිලි කරන්න. (කෙණු 02 හි)
- (v) යුරෝපා සංගමය කරා යොමු වන ශ්‍රී ලංකා අපනයන සඳහා ජී එස් පී ජලස් (GSP+) නිරු බදු සහනය නැවත ලබාදීම නිසා ලැබිය හැකි ප්‍රතිලාභ කවරේ දැයි සැකෙවින් සඳහන් කරන්න. (කෙණු 04 හි)

9. (i) රටක ජීවන තත්ත්වය මැනීමේලා දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය යොදා ගැනීමේ දුර්වලතා සඳහන් කරන්න. (කෙණු 04 හි)
- (ii) 'නිෂ්පාදන ධාරිතාව' යන සංකල්පය පැහැදිලි කරන්න. (කෙණු 02 හි)
- (iii) කිසියම් රටක නිෂ්පාදන ධාරිතාව තීරණය කරන මූලික සාධක කවරේ ද? (කෙණු 04 හි)
- (iv) ශ්‍රී ලංකාවේ දරිද්‍රතාව මනිනු ලබනුයේ කෙසේ ද? (කෙණු 05 හි)
- (v) ජනගහනය වියපත් වීම නිසා ශ්‍රී ලංකාව මුහුණ පා සිටින ප්‍රධාන ආර්ථික අභියෝග කවරේ ද? (කෙණු 05 හි)

10. (i) ශ්‍රී ලංකාවේ යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනයෙහිලා යොදා ගත හැකි උපායමාර්ගයක් වශයෙන් රාජ්‍ය-පෞද්ගලික හවුල්කාරිත්වයේ (PPP) වාසි කවරේ ද? (කෙණු 05 හි)
- (ii) "ව්‍යාපාර පවත්වාගෙන යාමේ පහසුව සහ ආයෝජන වාතාවරණය සම්බන්ධයෙන් ශ්‍රී ලංකාව දිගින් දිගට අසමත්භාවයක් පෙන්නුම් කොට තිබේ." ශ්‍රී ලංකාවේ ව්‍යාපාර පවත්වාගෙන යාමේ දී බලපා ඇති වඩාත් ගැටලුකාරී සාධක කවරේ ද? (කෙණු 05 හි)
- (iii) "සංචාරක කර්මාන්තය ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකයේ වේගයෙන් වර්ධනය වන ක්ෂේත්‍රයක් බවට පත්ව තිබේ." විදේශ විනිමය ඉපයීම් සහ සේවා නියුක්තියට සංචාරක කර්මාන්තයේ මෑත කාලීන දායකත්වය පෙන්වා දී, එම කර්මාන්තය වර්තමානයේ මුහුණ දෙන අභියෝග සාකච්ඡා කරන්න. (කෙණු 05 හි)
- (iv) "ශ්‍රී ලංකාවේ ග්‍රාමීය දිළිඳු ජනගහනයෙන් අඩක් ම සුළු පරිමාණ ගොවියෝ වෙති." අඩු ඵලදායීතාව හා අඩු ආදායම් සඳහා හේතු වන දේශීය කෘෂිකර්මාන්තයේ ප්‍රධාන ගැටලු හඳුන්වන්න. (කෙණු 05 හි)

***

ශ්‍රී ලංකා විද්‍යාල පාලන කොමිෂන් සභාව / Department of Examinations, Sri Lanka
 විද්‍යාල පාලන කොමිෂන් සභාව / Department of Examinations, Sri Lanka
 විද්‍යාල පාලන කොමිෂන් සභාව / Department of Examinations, Sri Lanka

දැනට පවතින විද්‍යා කොමිෂන් සභා (ලාභ සහ) විභාග, 2017 අංශයේදී
 සාක්ෂි පිළිබඳ කොමිෂන් සභාව (L.A.S. සාක්ෂි පිළිබඳ කොමිෂන් සභාව, 2017 අංශයේදී)
 Examinations Commission of Examinations (Adv. Level) Examination, August 2017

ආර්ථික විද්‍යාව II
 பொருளியல் II
 Economics II

21 S II

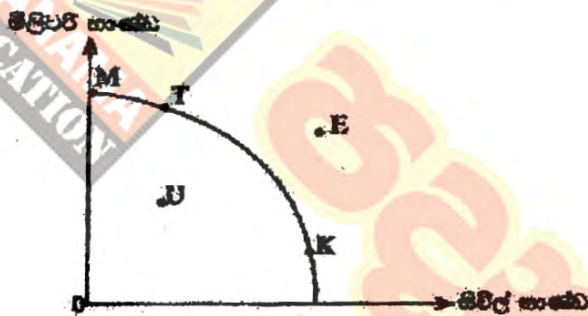
ලගඟ තුනේ
 மூன்று மணித்தியாலம்
 Three hours

ලකුණු :

- * 'අ' ලකුණු සහයෝගයක් ඇති වශයෙන් ප්‍රශ්න දෙකක් ද, 'ආ' ලකුණු සහයෝගයක් ඇති වශයෙන් ප්‍රශ්න දෙකක් ද පත්කරගෙන, ප්‍රශ්න පහකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.
- * ප්‍රශ්නාර කඩදාසි කපයකු ලැබේ.

‘අ’ ලකුණු සහයෝගයක් ඇති වශයෙන් ප්‍රශ්න දෙකක් පත්කර ගන්න.

1. (i) සිවිල් භාණ්ඩ සහ මිලිටර් භාණ්ඩ පමණක් නිෂ්පාදනය කරනු ලබන ව්‍යවස්ථාපිත ආවේණික පිරිවැය අදාළ නිෂ්පාදන හැකියා මායිම් වක්‍රයක් සහන රූපයක් සහන රූපයක් දැක්වේ. එම ආවේණික දැනට K ලක්ෂ්‍යයෙහි නිෂ්පාදනය කරමින් සිටි යයි සලකන්න.

- (අ) මෙම ආවේණිකයේ නිෂ්පාදන හැකියා මායිම් වක්‍රය, වැඩි වන ආවේණික පිරිවැය පිළිබිඹු කරන්නේ ද? පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 02 ක්)
- (ආ) මෙම ආවේණික පුද්ගලයාට වක්‍රයෙන්ම නම්, නිෂ්පාදන ලක්ෂ්‍යය වෙනස් වීමට වඩාත් ඉඩක් ඇත්තේ K ලක්ෂ්‍යයේ සිට තවත් ලක්ෂ්‍යයක් කරා ද? පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 02 ක්)
- (ඇ) ආවේණික ප්‍රතිඵලයක් ලෙසට පදනම්ව මුහුණ දෙනු ලැබුවහොත්, නිෂ්පාදන ලක්ෂ්‍යය වෙනස් වනුයේ K ලක්ෂ්‍යයේ සිට තවත් ලක්ෂ්‍යයක් කරා ද? පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 02 ක්)
- (ඈ) ප්‍රමාණ ව්‍යාපාරිකය, ආවේණිකය නිෂ්පාදන මට්ටම් ඉහළ නැංවීමට හේතු වන්නේ ඇයි දැයි පැහැදිලි කෙරෙන හේතු දෙකක් සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 03 ක්)
- (ඉ) සහන පිළිබඳ සංකල්පය, නිෂ්පාදන හැකියා මායිම් වක්‍රයක් ආධාර කර ගනිමින් පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 04 ක්)
- (ඊ) වෙනස්වන ආවේණික මිල සහයක් තවත් තත්ත්වයක් ඉටු කරනු ලැබේ ද? (ලකුණු 03 ක්)
- (උ) විධිමත් ආවේණිකය අවිනි කවරේ දැයි සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 04 ක්)

(ලකුණු 01 ක්)

1. (i) (අ) - සිටි

- මෙම ආවේණිකයේ නිෂ්පාදන හැකියා මායිම් වක්‍රය මූලයට අවතලව පිහිටා ඇත. ඉන් අදහස් වන්නේ, සිවිල් භාණ්ඩ නිෂ්පාදනය වැඩි කරනු ලබන හැම අවේණික ඵලයක් සහන ම, මිලිටර් භාණ්ඩවලින් මනිනු ලබන ආවේණික පිරිවැය (රේඛාවේ බාහිරින් දැක්වෙන ආකාරයට) ඉහළ නගින බවයි. එ අන්දමටම, මිලිටර් භාණ්ඩ නිෂ්පාදනය වැඩි කරන විට ද, සිවිල් භාණ්ඩවලින් දැක්වෙන ආවේණික පිරිවැය ඉහළ නගී. (ලකුණු 01 ක්)

(ලකුණු 01 යි)

(ආ) - T ලක්ෂ්‍යය වේ.

- සුද්ධය කිරීම සඳහා මිලිටරි භාණ්ඩ යොදාගත යුතු වන බැවින් විශාල වශයෙන් (මුළුමනින්ම නොව) මිලිටරි භාණ්ඩ ඇතුළත් කාර්යක්ෂම නිෂ්පාදන ලක්ෂ්‍යක් තෝරා ගනු ලැබේ. M ලක්ෂ්‍යය තෝරා නොගනුයේ එහි දී කිසිදු සිවිල් භාණ්ඩයක් නිෂ්පාදනය නොවන බැවිනි. අවම පිටත මට්ටමක් පවත්වාගෙන යාම සඳහා සිවිල් භාණ්ඩ ද කිසියම් ප්‍රමාණයක් අවශ්‍ය කෙරේ.

(ලකුණු 01 යි)

(ඉ) - U ලක්ෂ්‍යය වේ.

(ලකුණු 01 යි)

- ආර්ථික ප්‍රතිගමනයක් හෙවත් පසුබැසීමක් ලෙස සැලකෙනුයේ සමාහාර ඉල්ලුමෙහි උභයතාවක් නිසා අවම වශයෙන් මාස 6 ක පමණ කාලයක් මුළුල්ලේ ආර්ථිකය විශාල පසුබැසීමට මුහුණ දීමය. එය කෙටි කාලීන ප්‍රපංචයක් වන බැවින් ආර්ථිකයේ නිෂ්පාදන ධාරිතාවට (විභව නිමැවුම) බලපෑමක් නොකරයි. එහෙත් ප්‍රතිගමනයක දී ආර්ථිකයේ පවත්නා නිෂ්පාදන ධාරිතාව උභයෝචනයකට ලක්වන බැවින්, එම තත්වය නිරූපණය කරනුයේ නිෂ්පාදන හැකියා මායිම් වනුයේ ඇතුළත ලක්ෂ්‍යයක් මගිනි.

(ලකුණු 01 යි)

(ii)

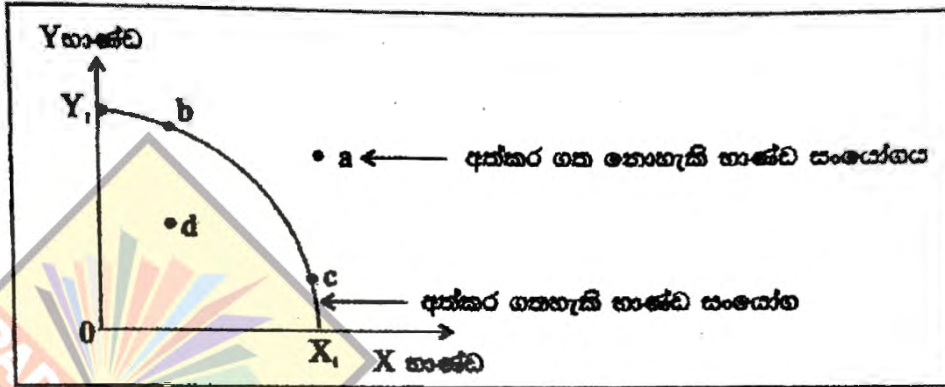
- ශ්‍රමික විභාජනය නිසා නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියේ කුඩා කුඩා අංශ කෙරෙහි සේවකයන් අනුයුක්ත කළ හැකි වන බැවින් විශේෂ ප්‍රාගුණ්‍යතාකට අවස්ථාව සැලැස්. විවිධ පුද්ගලයන්ගේ නිපුණතා, හැකියා හා බැඳියාවන් වෙනස් බැවින් තමන්ට වඩාත් ගැළපෙන ක්‍රියාකාරකම් තෝරාගෙන ඒවායේ නිරතවීමෙන් ශ්‍රම ඵලදායිතා ඉහළ නගී. කිසියම් සේවකයෙකුට ක්‍රියාකාරකම් සමූහයක් කිරීමට සිදු වුවහොත් ඒ සියලු ක්‍රියාකාරකම් පිළිබඳ එක හා සමාන දක්ෂතාවක් ඔහුට නොතිබෙන බැවින් ඔහුගේ ඵලදායිතාව අඩු ය.
- කිසියම් ක්‍රියාකාරකමක විශේෂ ප්‍රාගුණ්‍යතා කරනු ලබන සේවකයෝ එම කටයුත්ත වඩාත් ඉක්මනින් සහ වඩාත් ගුණාත්මකව කිරීමට ඔහු ඉගෙන ගනිති. සැබැවින්ම විශේෂ ප්‍රාගුණ්‍යතා කළ සේවකයන්ට තමන්ගේ ක්‍රියාකාරකම් වඩාත් ඉක්මනින් සහ හොඳින් ඉටුකිරීමට හැකි අන්දමේ නව්‍යතාවන් යෝජනා කිරීමට ද පිළිවන.
- ශ්‍රමික විභාජනය හා ඒ ආශ්‍රිත විශේෂ ප්‍රාගුණ්‍යතා ඔස්සේ පරිමාණානුකූල පිරිමැසුම් වාසි අත්කර ගැනීමට ද ව්‍යාපාරිකයන්ට හැකියාව ලැබේ. විශාල නිමැවුම් ප්‍රමාණයක් එක් එක් නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය තුළ නිපදවන බැවින් ඒවායේ ඒකක පිරිවැය පහළ බසී.
- නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය සඳහා යන්ත්‍ර භාවිතා කිරීමට ඇති ඉඩ කඩ විශාල වේ. නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය කුඩා ක්‍රියාකාරකම්වලට වෙන් කොට ඇති බැවින් එක් එක් ක්‍රියාකාරකමට යෝග්‍ය යන්ත්‍ර සුදුසු උපකරණ හඳුන්වා දෙමින් ඵලදායිතාව ඉහළ නංවා ගත හැකි වේ.
- සේවකයන්ට එක් ක්‍රියාවලියක සිට තවත් ක්‍රියාවලියක් කරා නිතර නිතර මාරු වීමේ

අවශ්‍යතාවක් පැන නොනගින බැවින් ඉමිත විභාජනය නිසා ඉමිත කාලය අපතේ යාමක් ද සිදු නොවේ.

(එක් කරුණකට ලකුණු 01 බැගින් ඕනෑම කරුණු තුනකට ලකුණු 03 යි)

(iii)

- මිනිස් වුවමනා සපුරා ගැනීම සඳහා පවත්නා සම්පත් ප්‍රමාණය සීමිත වීම හිඟකම් වශයෙන් අදහස් කෙරේ. මිනිස් වුවමනා අසීමිත වන අතර ඒවා තෘප්තිමත් කර ගැනීමට තිබෙන සම්පත් ප්‍රමාණය ඉතා සීමිත වේ. (ලකුණු 02 යි)

නිෂ්පාදන හැකියා මායිම් වක්‍රයක් පෙන්නුම් කරනුයේ යම් දෙන ලද අවස්ථාවක ආර්ථිකයේ පවත්නා සම්පත් සම්භාරය පවත්නා තත්ත්වය යටතේ කාර්යක්ෂම ලෙස උපයෝජනය කරනු ලැබුව හොත්, අත්කර ගත හැකි උපරිම භාණ්ඩ ප්‍රමාණයන් ය. මෙම රූප සටහනෙහි b, c සහ d වැනි ලක්ෂ්‍යයන් අත්කර ගත හැකි ලක්ෂ්‍යයන් වේ. නිෂ්පාදන හැකියා මායිම් වක්‍රයෙන් දකුණු පසට ඇති a ලක්ෂ්‍යය වැනි නිෂ්පාදන සංයෝගයක් මෙම අවස්ථාවේ දී අත්කර ගත හැකි නොවේ. a ලක්ෂ්‍යය මිනිස් වුවමනා පෙන්නුම් කරනු ලබන භාණ්ඩ සංයෝගයක් වශයෙන් සලකනු ලැබුවහොත්, පවත්නා සම්පත් සම්භාරය හා තත්ත්වය යටතේ එම ලක්ෂ්‍යයෙහි නිෂ්පාදනයක් කිරීමට ආර්ථිකයට හැකියාවක් නැත. මේ අන්දමින් නිෂ්පාදන හැකියා මායිම් වක්‍රයට පිටතින් පිහිටි අත්කර ගත නොහැකි භාණ්ඩ සංයෝගය දැක්වෙන ලක්ෂ්‍යයන් හිඟකම් නිරූපණය කරයි.

(නිවැරදි ප්‍රත්කාරයට ලකුණු 01 යි, පැහැදිලි කිරීමට ලකුණු 01 යි)

(iv)

- සංඥා හැපයීමේ කාර්යය : වෙළෙඳපොළ තුළ කටයුතු කරන ආර්ථික ඒකකයන්ට (පාරිභෝගිකයන් සහ නිෂ්පාදකයන්ට) තීරණ ගැනීම සඳහා අදාළ තොරතුරු මිල සංඥා මගින් ලබා දීම. (ලකුණු 01 යි)
- සානුබල හැපයීමේ කාර්යය : හැපයුම්කරුවන් සහ විකුණුම්කරුවන් විසින් මිල සංඥා කෙරෙහි කාර්යක්ෂම ලෙස ප්‍රතිචාර දැක්වීමට අවශ්‍ය කෙරෙන සානුබල ලබා දීම. (ලකුණු 01 යි)
- සළාකන කාර්යය : හිඟ සම්පත් විකල්ප භාවිත අතර බෙදා වෙන්කොට දීම හෙවත් සළාකන කොටදීම. (ලකුණු 01 යි)

(v)

- සමාජයීය අවශ්‍යතා නොසලකා හැරේ.

- පාරිභෝගික ස්වාධීනතාවය සහ තේරීමේ නිදහස අහිමි වේ.
- සම්පත් හා දේපොළ පිළිබඳ පෞද්ගලික හිමිකමට ඉඩක් නොමැති බැවින් වෙහෙසි වැඩකිරීමට සානුබල නොපවතී.
- සානුබල නොපවතින බැවින් නව්‍යකාවත් සංවර්ධනය සඳහා යොමුවීම වැළැක්වේ.
- තරගය නොමැති බැවින් අකාර්යක්ෂමතා ඇත.
- මිල පාලනයත් තිසා කළුකඩ පැන හැඟීමේ ප්‍රවණතාවක් ඇත.
- ආර්ථිකයේ සම්බන්ධීකරණය සහ කළමනාකරණය ගැටලුකාරී වේ.
- නිලධාරීවාදය
- රාජ්‍ය ඒකාධිකාරය
- ආර්ථික වෘද්ධිය මන්දගාමී වීම.

(එක් කරුණකට ලකුණු 01 බැගින් ඕනෑම කරුණු හතරකට ලකුණු 04 යි)

2. (i)	කිසියම් භාණ්ඩයක ඉල්ලුම කෙරෙහි බලපෑ හැකි එම භාණ්ඩයේ මිල හැර අන් සාධක සඳහන් කරන්න.	(ලකුණු 03 යි)
(ii)	ඉල්ලුම වෙනස්වීම සහ ඉල්ලුම් කරනු ලබන ප්‍රමාණය වෙනස්වීම අතර වෙනස දක්වන්න.	(ලකුණු 04 යි)
(iii)	'කැලපුම් කිඩිය' නිර්වචනය කොට ඒ කෙරෙහි බලපාන හේතු පැහැදිලි කරන්න.	(ලකුණු 04 යි)
(iv)	කිසියම් භාණ්ඩයක් සඳහා නිෂ්පාදන සහනාධාරයක් ලබා දුන් විට, නිෂ්පාදකයන් භුක්ති විඳින අතිරික්තය කෙරෙහි එය බලපාන අකාරය, ඉල්ලුම් පැලපුම් රූපසටහනක් මගින් පැහැදිලි කරන්න.	(ලකුණු 04 යි)
(v)	අනාවැකියා පාරිභෝගික භාණ්ඩයක් සඳහා රජය විසින් උපරිම මිලක් පැනවීමේ ආර්ථික ප්‍රතිඵලය කුමක් ද?	(ලකුණු 05 යි)

2. (i)
- සම්බන්ධීත භාණ්ඩවල මිල
  - පාරිභෝගිකයන්ගේ ආදායම් සහ ධනය
  - පාරිභෝගිකයන්ගේ අතිරුචිය සහ වරණය
  - අනාගත මිල පිළිබඳ අපේක්ෂාවන්
  - ප්‍රචාරණය
  - බදු අයකිරීමේ මට්ටම
  - ජනගහනය/ ගැනුම්කරුවන් සංඛ්‍යාව
  - මිනිසාගේ පාලනයෙන් පරිබාහිර කාලගුණය වැනි සාධක

(එක් කරුණකට ලකුණු 01 බැගින් ඕනෑම කරුණු හතරකට ලකුණු 03 යි)

- (ii)
- ඉල්ලුම වෙනස්වීම යන්නෙන් අදහස් කරන්නේ ඉල්ලුම් වක්‍රය මුළුමනින්ම විකූන් වීමකි. එනම් සෑම මිලකදීම මිල දී ගනු ලබන ප්‍රමාණය වෙනස් වීමකි.

(ලකුණු 02 යි)

- ඉල්ලුම් කරනු ලබන ප්‍රමාණය වෙනස්වීම යන්නෙන් අදහස් කරනුයේ ඉල්ලුම් වක්‍රය මත එක් ලක්ෂ්‍යයක සිට තවත් ලක්ෂ්‍යයක් කරා ගමන් කරන විට ඉල්ලුම් කරනු ලබන ප්‍රමාණයේ සිදුවන වෙනස්වීම ය. ඉල්ලුම් වක්‍රයේ එක් එක් ලක්ෂ්‍යයක් පෙන්නුම් කරනුයේ, කිසියම් තිස්වින මිලක දී ඉල්ලුම් කරනු ලබන තිස්වින ප්‍රමාණයකි. මේ අනුව විවිධ ලක්ෂ්‍යයන් පෙන්නුම් කරනුයේ ඉල්ලුම් කරනු ලබන ප්‍රමාණයේ වෙනස් වීම ය.

(ලකුණු 02 යි)

- (iii)
- අනෙකුත් කරුණු නොවෙනස් ව තිබිය දී, මිල ඉහළ යන විට වැඩි ප්‍රමාණයක්

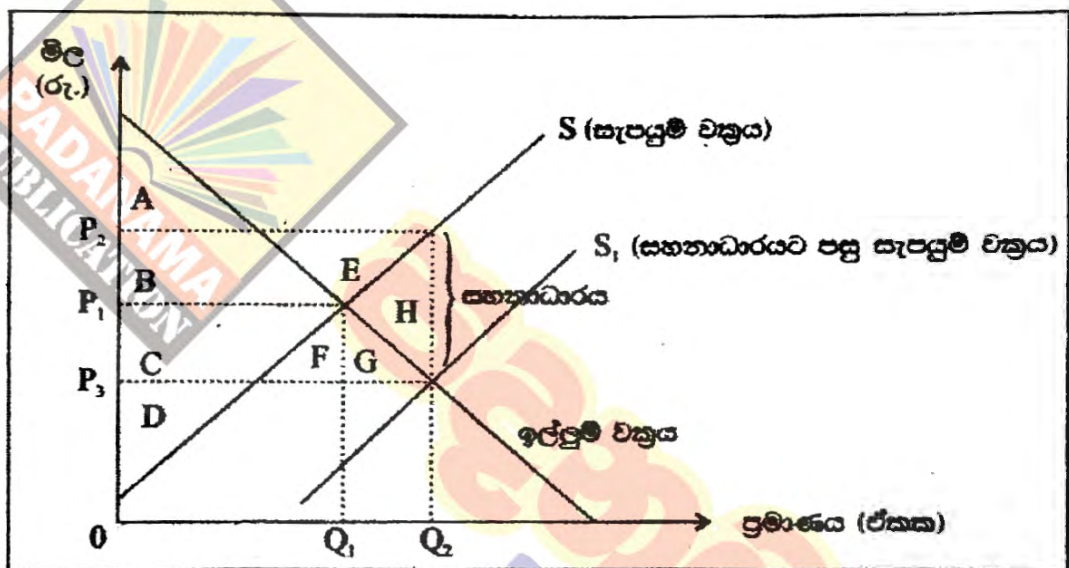
සපයනු ලබන අතර, මිල පහළ බසින විට අඩු ප්‍රමාණයක් සපයනු ලැබේ.
(ලකුණු 02 යි)

විකල්ප පිළිතුර :

- අනෙකුත් කරුණු නොවෙනස්ව තිබිය දී වෙළෙඳපොළ මිල සහ සපයනු ලබන ප්‍රමාණය අතර අනුලෝම සම්බන්ධයක් පවතී.
(ලකුණු 02 යි)

- නිෂ්පාදන ධාරිතාව සහ යෙදවුම් මිල නොවෙනස් ව තිබිය දී (එනම් කෙටි කාලයේ දී), නිෂ්පාදනය කරනු ලබන ඒකක ප්‍රමාණය වැඩි කරන විට, ආන්තික පිරිවැය ඉහළ නගී. "වැඩිවන ආවස්ථික පිරිවැය තීතිය" නමින් හඳුන්වනුයේ ද මේ අදහස ය. එබැවින් ආන්තික පිරිවැයවත් අඩු තරමින් ආවරණය නොවන මිලක් යටතේ නිෂ්පාදනයෙහි යෙදීම අර්ථවත් නොවන අතර, වැඩිපුර ඒකකයක් සැපයීම සඳහා නිෂ්පාදකයා පෙරට වඩා වැඩි මිලක් අපේක්ෂා කරයි.
(ලකුණු 02 යි)

(iv)

(නිවැරදි රූප සටහනට ලකුණු 02 යි)

- නිෂ්පාදක අතිරික්තය කෙරෙහි සහනාධාරයේ බලපෑම :

සහනාධාරයට පෙර නිෂ්පාදක අතිරික්තය	සහනාධාරයට පසු නිෂ්පාදක අතිරික්තය	නිෂ්පාදක අතිරික්තයේ වෙනස්වීම්
C + D	B + C + D + E	B + E ප්‍රමාණයෙන් වැඩි වේ.

(ලකුණු 02 යි)

(v)

- අධි ඉල්ලුමක් හෙවත් භාණ්ඩ හිඟයක් පැන නගී. එබැවින් පාලන මිලට වඩා වැඩි මිලට භාණ්ඩ අලෙවි කෙරෙන කළු කඩ පැන නැගීමේ ප්‍රවණතාවක් හට ගනී.

- මිල නොවන මාධ්‍ය ඔස්සේ සලාකන යන්ත්‍රණයන් පිහිටේ. සීමිත භාණ්ඩ ප්‍රමාණය කවර පාරිභෝගිකයන්ට ලබා දෙනවා ද යන්න දිගු පෝලිම් ඔස්සේ හෝ කල්තබා වෙන්කර තබා ගැනීම ඔස්සේ හෝ තීරණය විය හැකිය.

- හිඟ භාණ්ඩ සොයා ගැනීමේ පිරිවැය : කාලය සහ මුදල් වැය වේ.

- ඉහ සාධන ප්‍රතිඵලයන් : නිෂ්පාදන අතිරික්තය පහළ වැටේ, පාරිභෝගික අතිරික්තය ඉහළ නංවේ.
- සම්පත් බෙදා වෙන් කිරීම අත්‍යවශ්‍ය වේ.
- එදිනෙදා පිවිසීමට අත්‍යවශ්‍ය භාණ්ඩයක් වේ නම් උපරිම මිල නියම කිරීම නිසා කලින් එම භාණ්ඩය මිල දී ගැනීමට හැකියාවක් නොතිබුණු පුද්ගලයන්ට එය ලබා ගැනීමට හැකියාව ලැබේ. දුප්පත් සහ අර්ථික වශයෙන් සවිබල නැති පුද්ගලයන්ගේ ඉහ සාධනය වෙනුවෙන් ලැබෙන විශාල සහනයකි.
- නිෂ්පාදකයන්ට අඩු මිලකට භාණ්ඩ විකිණීමට සිදුවන අතර ඔවුන්ගේ අයහාරය පහළ වැටේ.
- උපරිම මිල ප්‍රතිපත්තියේ අතිති ප්‍රතිඵලයන් සමනය කිරීම සඳහා රජයට විදේශී වැඩ කර ගැනීමට සිදුවේ. නිෂ්පාදකයන්ට සහකාරියන් ලබාදීමට හෝ සැපයුම් වක්‍රය දකුණට විතැන් කිරීමට අදාළ ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට හෝ සිදුවනු ඇත. එම ක්‍රියාමාර්ග වල අවස්ථික පිරිවැයක් පවතී. වෙනත් අත්‍යවශ්‍ය කේන්ද්‍රවල රජයට වැය කිරීමට ඇති මුදල් කිසියම් ප්‍රමාණයකට කපා හැරීමට සිදුවනු ඇත.

(එක් කරුණකට ලකුණු 01 බැගින් ඕනෑම කරුණු පහකට ලකුණු 05 යි)

3. (i) නිෂ්පාදන ආයතනයක් කෙටි කාලීන පිරිවැය පවුළු ගැටලු සමඟ සිතවන එල නිසිය පමණක්ව වන්නේ කෙසේ ද?	(ලකුණු 04 යි)
(ii) ආයතනයක් කෙටි කාලයේ දී නිෂ්පාදනය ප්‍රසාරණය කරනු ලබන විට, සාමාන්‍ය මුළු පිරිවැය හා සාමාන්‍ය විචල්‍ය පිරිවැය අතර වෙනසට කුමක් සිදුවේ ද? පැහැදිලි කරන්න.	(ලකුණු 04 යි)
(iii) සාමාන්‍ය මුළු පිරිවැය සහ සාමාන්‍ය විචල්‍ය පිරිවැය කෙරෙහි පහත සඳහන් දෑ බලපෑමක් කවර ආකාරයෙන් ද?	
(අ) විදුලිබල ගාස්තු පහළ වැටීමක්	
(ආ) වැටුප් අනුපාතිකයේ පහළ වැටීමක්	
(ඇ) ප්‍රධාන විද්‍යාල නිලධාරියාගේ වේලකයේ ඉහළ යාමක්	
(ඈ) ආයතනයේ කොටසැලිවිල මද කුලී ඉහළ යාමක්	(ලකුණු 04 යි)
(iv) මුර්භ පරහසාර වෙළෙඳපොළ ව්‍යුහයක් සහ කපිපොලියාගේ වෙළෙඳපොළ ව්‍යුහයක් අතර දක්නට ලැබෙන වෙනස්කම් මුද්‍රාණ සඳහන් කරන්න.	(ලකුණු 04 යි)
(v) ප්‍රාග්ධනීය ලාභය සහ නිෂ්පාදනීය ලාභය අතර වෙනස දක්වන්න.	(ලකුණු 04 යි)

- (i) - නිෂ්පාදන ආයතනයක් කෙටි කාලයේ දී, ස්ථාවර යෙදවුම් සමඟ මිශ්‍ර කරමින් විචල්‍ය යෙදවුම් පමණක් වැඩි කරන විට, විචල්‍ය යෙදවුමේ ආන්තික සහ සාමාන්‍ය එලදාම එක්තරා අවස්ථාවකට පසුව පහළ බැසීම "සිතවන එලනීතිය" නම් වේ. (ලකුණු 02 යි)
- පිරිවැය මිත්‍රය සහ නිෂ්පාදන මිත්‍රය එකිනෙකට හමුදාපාදිත වේ. නිෂ්පාදනය සහ පිරිවැය යනු එකම ක්‍රියාකාරකමක පැතිකඩ දෙකක් පමණි. පිරිවැය මිත්‍රය ව්‍යුත්පන්න කරගනුයේ නිෂ්පාදන මිත්‍රයෙනි.
- ආන්තික පිරිවැය (MC) වක්‍රය සහ සාමාන්‍ය විචල්‍ය පිරිවැය (AVC) වක්‍රය ඉංග්‍රීසි

U - අයුරේ හැඩය ගනු ලබන අතර, ආන්තික ඵලදා (MP) වක්‍රය සහ සාමාන්‍ය ඵලදා (AP) වක්‍රය ප්‍රතිවිරුද්ධ U - අයුරේ හැඩය ගනී. සාමාන්‍ය ඵලදාව (AP), ආන්තික ඵලදාවට (MP) සමාන වනුයේ, සාමාන්‍ය ඵලදාව එහි උපරිම අගය හිමිකර ගන්නා විට දී ය. එහෙත් සාමාන්‍ය විචල්‍ය පිරිවැය (AVC) ආන්තික පිරිවැය (MC) ට සමාන වනුයේ සාමාන්‍ය විචල්‍ය පිරිවැයෙහි අවම අගයේදී ය.

- ආන්තික ඵලදාව (MP) එහි උපරිම අගය ගන්නා විට ආන්තික පිරිවැය (MC) අවම අගය පෙන්නුම් කරයි.
- විචල්‍ය යෙදවුම වැඩි කරත්ම ආන්තික ඵලදාව (MP) පහළ වැටෙන අතර, ආන්තික පිරිවැය ඉහළ නගී. නමුත් එහිදී සාමාන්‍ය ඵලදාව සවිදුරටත් ඉහළ නගිමින් පවතින අතර, සාමාන්‍ය විචල්‍ය පිරිවැය පහළ බසිමින් පවතී. සාමාන්‍ය විචල්‍ය පිරිවැය එහි අවම අගය දක්වා අඩු වී නැවතත් ඉහළ නැගීමට පටන් ගනී.
- ආන්තික ඵලදාව (MP) ඉහළ නැග පහළ බසී. ආන්තික ඵලදා වක්‍රය හා සාමාන්‍ය ඵලදා වක්‍රය එකිනෙක ඡේදනය වනුයේ සාමාන්‍ය ඵලදාව උපරිම අගය ගන්නා අවස්ථාවේ දී ය. ඉන්පසු ආන්තික ඵලදාව සාමාන්‍ය ඵලදාවට වඩා වේගයෙන් පහළ බසී. එයට අනුරූපව, ආන්තික පිරිවැය ද පහළ වැටී ඉහළ නැගීමට පටන් ගනී. ආන්තික පිරිවැය වක්‍රය සාමාන්‍ය විචල්‍ය පිරිවැය වක්‍රය සමග ඡේදනය වනුයේ සාමාන්‍ය විචල්‍ය පිරිවැයෙහි අවම අගයේදී ය. ඉන්පසු ආන්තික පිරිවැය සාමාන්‍ය විචල්‍ය පිරිවැයට වඩා වේගයෙන් ඉහළ නගී.

(සම්බන්ධය පැහැදිලි කෙරෙන ඕනෑම කරුණු දෙකකට ලකුණු 02 යි)

(ii)

- කෙටි කාලයේ දී ආයතනයක් නිෂ්පාදනය ප්‍රසාරණය කරන විට සාමාන්‍ය මුළු පිරිවැය හා සාමාන්‍ය විචල්‍ය පිරිවැය අතර වෙනස කුඩා වේ.
(ලකුණු 01 යි)
- සාමාන්‍ය මුළු පිරිවැය සහ සාමාන්‍ය විචල්‍ය පිරිවැය අතර වෙනසට හේතුව සාමාන්‍ය ස්ථාවර පිරිවැයයි.
- නිෂ්පාදනය, ක්‍රම ක්‍රමයෙන් වැඩි කරත්ම සාමාන්‍ය ස්ථාවර පිරිවැයෙහි වැදගත්කම ක්‍රමයෙන් අඩුවන බැවින්, සාමාන්‍ය මුළු පිරිවැය වක්‍රය සාමාන්‍ය විචල්‍ය පිරිවැය වක්‍රයට ක්‍රමයෙන් ඌං වේ.
- ඉහළ නිමැවුම් පරාසයක දී සාමාන්‍ය ස්ථාවර පිරිවැය අභියෝගීන් නොවැදගත් අගයක් පෙන්නුම් කරන අතර, සම්ස්ථ පිරිවැය තුළ විචල්‍ය පිරිවැය ආධිපත්‍යය හිමිකර ගනී.
- කෙසේ වෙතත් හැම නිමැවුම් මට්ටමක දී ම සාමාන්‍ය මුළු පිරිවැය හා සාමාන්‍ය විචල්‍ය පිරිවැය අතර පරතරයක් පවතින නමුදු, නිෂ්පාදනය වැඩි කරත්ම මේ පරතරය ක්‍රම ක්‍රමයෙන් අඩුවීමට නැඹුරු වේ.

(එක් කරුණකට ලකුණු 01 බැගින් ඕනෑම කරුණු තුනකට ලකුණු 03 යි)

- (iii) - (අ) සාමාන්‍ය මුළු පිරිවැය (ATC) පහළ වැටේ, සාමාන්‍ය විචල්‍ය පිරිවැය (AVC) පහළ වැටේ.
- (ආ) සාමාන්‍ය මුළු පිරිවැය (ATC) පහළ වැටේ, සාමාන්‍ය විචල්‍ය පිරිවැය (AVC) පහළ වැටේ.
- (ඇ) සාමාන්‍ය මුළු පිරිවැය (ATC) ඉහළ නගී, සාමාන්‍ය විචල්‍ය පිරිවැය (AVC) වෙනස් නොවේ.
- (ඈ) සාමාන්‍ය මුළු පිරිවැය (ATC) ඉහළ නගී, සාමාන්‍ය විචල්‍ය පිරිවැය (AVC) වෙනස් නොවේ.

(එක් කරුණකට ලකුණු 01 බැගින් ලකුණු 04 යි)

(iv)

දුර්වල කරුණක් වෙළඳපොළ	කපිපොදියක් වෙළඳපොළ
- විකුණුම්කරුවන් විභාජ සංඛ්‍යාවක් සිටීම.	- විකුණුම්කරුවන් අතලොස්සක් පමණක් සිටීම.
- සමරාසිය භාණ්ඩයක් අලෙවි කිරීම.	- සමරාසිය වූ හෝ ප්‍රභේදනය වූ හෝ භාණ්ඩයක් වීම.
- අධ්‍යයන ප්‍රවේශය සහ පිටවීම.	- ප්‍රවේශය බාධාකාරී වීම.
- අනෙක් අයට අයිතියක් දැක්වීම.	- දැඩි ලෙස අනෙක් අයට අයිතියක් දැක්වීම.
- ආයතනය මිල සහතිකයක්	- ආයතනය මිල සපයන්නෙකි.
- වෙළඳපොළ පිළිබඳ දුර්වල දැනුම පැවැත්වීම.	- වෙළඳපොළ තොරතුරු ලබාගැනීම අතිශය දුෂ්කර වීම හා රහසිගත වීම.
- ප්‍රචාරණය නොමැත.	- ප්‍රචාරණය පවතී.

(නිවැරදි සංයෝජනයකට ලකුණු 02 බැගින් ඕනෑම සංයෝජන දෙකකට ලකුණු 04 යි)

- (v) - කිසියම් ව්‍යවසායකයෙකු පවත්නා නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියෙහි රඳවා තබා ගැනීම සඳහා එම ව්‍යවසායකයා අපේක්ෂා කරන අවම ගෙවීම් ප්‍රාමාණික ලාභය ලෙස හැඳින්වේ.
- ව්‍යවසායකයෙකු ප්‍රාග්ධනය ඇතුළු විවිධ ව්‍යවසායක සම්පත් සංචල කරමින් සහ අවදානමක් දරමින් නිෂ්පාදන කාර්යයෙහි නියැළීමේ දී, එම ප්‍රයත්නයට සරිලන අවම ගෙවීමක් ඔහු අපේක්ෂා කරයි. ව්‍යවසායක කාර්යභාරය ඉටු කිරීම වෙනුවෙන් ලැබිය යුතු ගෙවීම් වන නිසා ප්‍රාමාණික ලාභය ආරෝපිත පිරිවැයකි.
- පවත්නා නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය තුළ එම අවම ගෙවීමට ඔහුට උපයාගත නොහැකි වේ නම් ඔහු සම් ව්‍යවසායකත්වය එම ව්‍යාපාරයෙන් ඉවත් කර ගනී.

(ඕනෑම කරුණු දෙකකට ලකුණු 02 යි)

- නිෂ්ප්‍රාමාණික ලාභය හෝ අති ප්‍රාමාණික ලාභය වශයෙන් හඳුන්වන්නේ ව්‍යවසායකයෙකු සම් ප්‍රාමාණික ලාභය ඉක්මවා උපයාගනු ලබන ලාභ ප්‍රමාණයට ය.

- නිෂ්පාදන ආයතනයේ මුළු අයහාරයෙන් නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය සඳහා උපයෝජනය කළ සියලුම ආවේණික පිරිවැය (ආර්ථික පිරිවැය) අඩු කළ විට, යෝජනා වන අතිරික්තයයි.
- ප්‍රාමාණික ලාභය නිෂ්පාදන පිරිවැයෙහි කොටසක් වුව ද, නිෂ්ප්‍රාමාණික ලාභය පිරිවැයෙහි කොටසක් නොව, පිරිවැය ඉක්මවා ලැබෙන අතිරික්තයකි.
- ව්‍යාපාරය භෙතයාමේ දී ව්‍යවසායකයාට දැරීමට සිදුවන අවදානම් සහ අවිනිශ්චිතතාව වෙනුවෙන් ලැබෙන ප්‍රතිලාභයක් ලෙස නිෂ්ප්‍රාමාණික ලාභ සැලකිය හැකිය. වෙළෙඳපොළ ඒකාධිකාරී බලය නිසාත් හුදු අනුමුඛ හේතු නිසාත් මෙවැනි අතිරික්තයන් හටගත හැකිය.

(මිනුම් එක් කරුණකට ලකුණු 01 බැගින් කරුණු දෙකකට ලකුණු 02 යි)

විකල්ප පිළිතුරක් :
 නිෂ්පාදන ආයතනයකට, තම මුළු අයහාරය (TR) මුළු පිරිවැයට (TC) සමාන වූ විට ප්‍රාමාණික ලාභ උපයා ගත හැකි අතර, නිෂ්ප්‍රාමාණික ලාභ උපයා ගත හැක්කේ මුළු අයහාරය මුළු පිරිවැය ඉක්මවා ගිය විට දී පමණි.

(ලකුණු 02 යි)

4. (i) ආදායම් වක්‍රීය ප්‍රධානතේ 'විදීම' හෝ 'සාන්ද්‍රණය' යන්නෙන් කථා කරන අදහස් එන්නේ දැයි පැහැදිලි කොට, ආන්ද්‍රණේ කැපී පෙනෙන විවිධ ආර්ථිකයන් සමහර විටදීමේ දැක්වූ ලැබෙන සාන්ද්‍රණය හඳුන්වන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (ii) දළ ස්ථාවර ප්‍රාග්ධන සමීක්ෂණයේ ප්‍රධාන සංරචක කවරේ ද? (ලකුණු 04 යි)
- (iii) දළ දේශීය නිෂ්පාදනය සංඝනනය කරනු ලබන අයහාරය පැහැදිලි කොට, වෙළෙඳපොළ මිල සඳහා දළ දේශීය නිෂ්පාදනය ඉදිරිපත් කරන ආදායමෙන් වෙනස් වන්නේ කෙසේ දැයි පෙන්වන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (iv) ව්‍යාපාර වක්‍රයන් ප්‍රකාරණය ආර්ථික වැදගත්කම වෙනස් වූයේ ලෙස අප සලකන්නේ ඇයි? (ලකුණු 04 යි)
- (v) 2016 වර්ෂය සඳහා කිසියම් ආර්ථිකයක් සඳහා ආර්ථික දත්ත පහත වැනුවේ දැක්වේ.

(සියලු ම සංඛේදන රුපියල් බිලියන වලින්)

අවස්ථාව	වටිනාකම
දළ ආයෝජනය (I)	200
මිදු (T)	550
අයහාරය (X)	375
පරිභෝජන වියදම් (C)	700
සංඝ්‍රාම වෙළුම (T _p)	300
අයහාරය (M)	525
ආන්ද්‍රණේ මිල දී ගැනීම (O)	300

- (අ) මෙම ආර්ථිකයේ දළ දේශීය නිෂ්පාදනය සංඝනනය කරන්න. (ලකුණු 02 යි)
- (ආ) මෙම ආර්ථිකයේ ප්‍රාග්ධන වැය කළ හැකි ආදායම් කොටසක් ද? (ලකුණු 02 යි)

4. (i) - ආදායම් වක්‍රීය ප්‍රධානතේ විදීම යනු ඔවුනොවුන් අතර සිදුවන ලැබීම ප්‍රධානතන්තෙන් පරිබාහිරව, ආයතන වලට සහ කුඩුම්මි වලට ලැබෙන ලැබීම ය.

(ලකුණු 01 යි)

- විදීම හේතුවෙන් ස්වයංසේවක සමහර විටදීම ඉහළ ගත අතර, ඒවා ආදායමේ

බහුවිධ ප්‍රසාරණයන් ජනනය කිරීමට සමත් වේ.

- ආයෝජන වියදම් (I) , ආණ්ඩුවේ මිල දී ගැනීම් (G) සහ අපනයන (X) යන ස්වයංක්‍රීය වියදම් වලින් විදීම සමන්විත වේ.
(එක් කරුණකට ලකුණු 01 බැගින් ඕනෑම එක් කරුණකට ලකුණු 01 යි)

- ආයතන වලට හෝ කුටුම්භ වලට හෝ ලැබෙන ලැයිම් (ඉපැයීම්) වලින් වියදමක් ලෙස දේශීය නිෂ්පාදිතය මත වැය නොකෙරෙන ප්‍රමාණය වැඩිවූ ආදායම් ප්‍රවාහයේ කාන්දුවීමක් හෝ ගිලිහියාමක් හෝ ලෙස දැක්විය හැකිය. කාන්දුවීම් නිසා ආදායම් - වියදම් ප්‍රවාහය දුබල වේ.
(ලකුණු 01 යි)

- ආණ්ඩුවේ කටයුතු සහිත විවෘත ආර්ථිකයක සමාහාර වියදමේ කාන්දුවීම් සමන්විත වනුයේ ඉතුරුම් (S), බදු (T) සහ ආනයන (M) වලිනි.
(ලකුණු 01 යි)

(ii)

- ගොඩනැගිලි සහ ඉදිකිරීම්
- යන්ත්‍රසූත්‍ර සහ උපකරණ
- ප්‍රවාහන උපකරණ
- ඉඩම් සංවර්ධනය සහ වැවිලි සංවර්ධනය

(එක් කරුණකට ලකුණු 01 බැගින් ලකුණු 04 යි)

විකල්ප පිළිතුර (1) :

- ඉදිකිරීම්
- යන්ත්‍රසූත්‍ර හා යුධමය ආම්පන්න
- ප්‍රවාහන උපකරණ
- තොරතුරු තාක්ෂණ උපකරණ
- වගා කළ ජෛව විද්‍යාත්මක සම්පත්
- බුද්ධිමය දේපළ

(එක් කරුණකට ලකුණු 01 බැගින් ඕනෑම කරුණු හතරකට ලකුණු 04 යි)

විකල්ප පිළිතුර (2) :

- නිවාස
- වෙනත් ගොඩනැගිලි සහ ඉදිකිරීම්
- ජදිංචිය සඳහා නොවන ගොඩනැගිලි
- යන්ත්‍රසූත්‍ර සහ උපකරණ
- ප්‍රවාහන උපකරණ
- වගා කළ ජෛව විද්‍යාත්මක සම්පත්
- බුද්ධිමය දේපළ
- නිෂ්පාදනය නොකළ මූල්‍ය නොවන වත්කම් (ස්වාභාවික සම්පත්, ගිවිසුම්, බදුකර බලපත්‍ර, කීර්තිනාමය, කන්නම්)

(එක් කරුණකට ලකුණු 01 බැගින් ඕනෑම කරුණු හතරකට ලකුණු 04 යි)

(iii)

- දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය යනු කිසියම් වර්ෂයක් තුළ ආර්ථිකය විසින් නිෂ්පාදනය කරනු ලබන සියලුම අවසාන භාණ්ඩ හා සේවාවල වෙළෙඳපොළ වටිනාකම වේ.

- මෙම වටිනාකම ගණනය කිරීමට යොදා ගැනෙන ප්‍රවේශ තුනකි. නිමැවුම් ප්‍රවේශය, ආදායම් ප්‍රවේශය සහ වියදම් ප්‍රවේශය වශයෙනි.

- නිමැවුම් ප්‍රවේශය යටතේ දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ වටිනාකම ගණනය කරනුයේ විද්‍යුම්කරණ කාල පරිච්ඡේදය තුළ ආර්ථිකය තුළ සිදුවන සියලුම ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් වල දළ එකතු කළ අගය ගණනය කොට එයට නිෂ්පාදිත මත සහ නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය මත පනවනු ලබන සහනාධාර අඩුකළ බදු (ඉද්ධ බදු) ගැලපීමෙනි.
(ලකුණු 01 යි)

- ආදායම් ප්‍රවේශය ඔස්සේ දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ වටිනාකම ගණනය කරනුයේ අදාළ කාලපරිච්ඡේදය තුළ ආර්ථිකයේ සියලුම ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් නිසා ජනනය වූ සාධක ආදායම් සියල්ල එකතු කොට, එය ඉද්ධ වතු බදු සහ ක්ෂයවීම් ගැලපීමෙනි. වැටුප්, පොලී, බදු කුලී සහ ලාභ වලින් සාධක ආදායම් සමන්විත වේ.
(ලකුණු 01 යි)

- වියදම් ප්‍රවේශය ඔස්සේ දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ වටිනාකම ගණනය කරනුයේ අදාළ කාලය තුළ බිහිකළ අවසාන නිමැවුම මිලදී ගැනීම සඳහා වැය කරන ලද වියදම් සියල්ල එකට එකතු කිරීමෙනි. ඒ අනුව මුළු නිමැවුමේ වටිනාකම පරිභෝජනය (C), ආයෝජනය (I), ආණ්ඩුවේ මිල දී ගැනීම් (G) සහ ඉද්ධ අපනයන (NX) යන වියදම් සංරචක වල එකතුවට සමාන වේ.
(ලකුණු 01 යි)

- වෙළෙඳපොළ මිල යටතේ දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ වටිනාකම සහ ඉද්ධ ජාතික ආදායම අතර වෙනසට හේතුව (අ) ක්ෂයවීම් හෙවත් ස්ථාවර ප්‍රාග්ධනය පරිභෝජනය සහ (ආ) විදේශීය ඉද්ධ සාධක ආදායම් නිෂීම ය.

$\text{ඉද්ධ ජාතික ආදායම} = \text{දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය} - \text{ක්ෂය වීම්} + \text{විදේශ ඉද්ධ සාධක ආදායම්}$

(ලකුණු 01 යි)

(iv)

- ව්‍යාපාර වක්‍රයෙහි පතුළට වැටී සිටින ආර්ථිකයක් යළි යථාතත්වය කරා නැඹුරුවීමේ ක්‍රියාවලිය ආර්ථික ප්‍රසාරණය ලෙස දැක්වේ. ව්‍යාපාර වක්‍රයේ මෙම අවධියේ දී ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් ඉහළ නගී. නිමැවුම වැඩි වේ. විදැකියාව පහළ වැටේ. උපයෝජනය නොකළ ධාරිතාවක් සහ සේවා විද්‍යුක්ත ශ්‍රමිකයන් සිටින බැවින්, මේ අවධියේදී නිෂ්පාදනය වඩාත් පහසුවෙන් ප්‍රසාරණය කළ හැකි ය.

- ප්‍රසාරණ අවධියේදී ප්‍රධාන වශයෙන් සම්පත් ඉල්ලුම ඉහළ යාම නිසා ආර්ථිකයේ පවත්නා නිෂ්පාදන ධාරිතාව උපයෝජනය කිරීමේ ශීඝ්‍රතාව ඉහළ නගී.
(ලකුණු 02 යි)

- ආර්ථික වෘද්ධිය වූ කලී දිගු කාලීන ප්‍රපංචයක් වන අතර, එය සමන්විත වන්නේ ආර්ථිකයේ නිෂ්පාදන හැකියා මාසිම දකුණට විතැන් කිරීමේ ක්‍රියාවලියකිනි. මන් අදහස් වන්නේ ආර්ථික වෘද්ධි ක්‍රියාවලියක දී ආර්ථිකයේ විභව නිමැවුම කාලයක්

සමහර ප්‍රකාරයක වන බවය.

- ආර්ථික වෘද්ධිය බිහි කරන ප්‍රධාන මූලාශ්‍ර දෙකකි. එනම් නිෂ්පාදන සමයේ සමහරය ඉහළ නැංවීම (ප්‍රධාන වශයෙන් ප්‍රාග්ධන සමුච්චනය මගින්) සහ තාක්ෂණය ඉහළ නැංවීම ය.

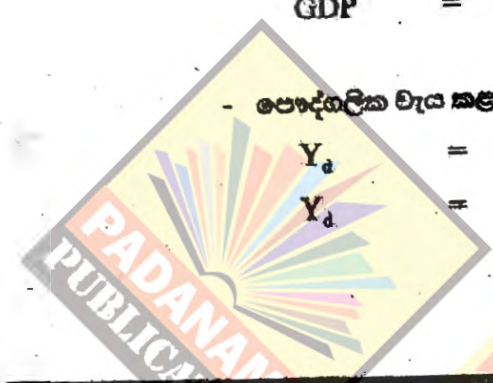
(ලකුණු 02 යි)

(V) - දළ දේශීය නිෂ්පාදනය (GDP):

$$\begin{aligned} \text{GDP} &= C+I+G+X-M && \text{(ලකුණු 01 යි)} \\ \text{GDP} &= 700+200+300+375-325 && \text{(ලකුණු 01 යි)} \\ \text{GDP} &= \text{රු. බිලියන 1250} \end{aligned}$$

- පෞද්ගලික වැය කළ හැකි ආදායම් (Y_d):

$$\begin{aligned} Y_d &= \text{GDP} - \text{බදු (T)} + \text{සංක්‍රාම (Tr)} && \text{(ලකුණු 01 යි)} \\ Y_d &= 1250 - 550 + 300 = \text{රු. බිලියන 1000} && \text{(ලකුණු 01 යි)} \end{aligned}$$

5. (i) සරල ආර්ථිකයක සමහර පරිච්ඡේදන මූලය $C = 100 + 0.8Y$ ලෙසත්, ආයෝජනය $I = 200$ ලෙසත් සලකන්න.

- (අ) මෙම ආර්ථිකයේ සමතුලිත ආදායම් මට්ටම කොපමණ ද? (ලකුණු 02 යි)
- (ආ) සමතුලිත අවස්ථාවේ දී ආර්ථිකයේ ඉතුරුම් මට්ටම කොපමණ ද? (ලකුණු 02 යි)
- (ඇ) කිසියම් අන්‍යෝන්‍ය නිසා ආර්ථිකයේ සමහර නිෂ්පාදන මට්ටම 1700ක් වුවහොත්, අනිවාර්යවශයෙන් (involuntary) නොව සමුච්චනය කොපමණ ප්‍රමාණයක් වැසු ඇත් ද? (ලකුණු 02 යි)

(ii) රුපියල් බිලියන 500කින් බදු (T) ඉහළ දැමීම නිසා මූලික දළ දේශීය නිෂ්පාදනයේ සිදුවන පහළ වැටීමට වඩා විශාල වූ පහළ වැටීමක්, රුපියල් බිලියන 500කින් ආණ්ඩුවේ මිල දී හැනීම (G) අඩු වූ විට හට ගත්තේ ඇති දැයි පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 04 යි)

(iii) දළ දේශීය නිෂ්පාදනය (Y) රුපියල් බිලියන 6000ක් බවත්, පෞද්ගලික වැය කළ හැකි ආදායම් රුපියල් බිලියන 5100ක් බවත්, ආණ්ඩුවේ ආවේණික මිනස රුපියල් බිලියන 200ක් බවත්, පරිච්ඡේදන විදායම් රුපියල් බිලියන 300ක් බවත්, වෙළෙඳ අවශෝෂණය රුපියල් බිලියන 100ක් බවත් සලකන්න.

- (අ) ඉතුරුම් (S) කොපමණ ද? (ලකුණු 02 යි)
- (ආ) ආයෝජන මට්ටම (I) කොපමණ ද? (ලකුණු 02 යි)
- (ඇ) ආණ්ඩුවේ මිල දී හැනීම් (G) කොපමණ ද? (ලකුණු 02 යි)

(iv) "සමතුලිත රාශිය ආදායම් මට්ටම, පූර්ණ සේවා නිලධාරී රාශිය ආදායම් මට්ටමට අවශාලයන් ම සමාන වෙතැයි." මෙම ප්‍රකාශය පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 04 යි)

5. (i) (අ) සමතුලිත ආදායම් $Y = C + I$

$$\begin{aligned} Y &= 100 + 0.8Y + 200 && \text{(ලකුණු 01 යි)} \\ Y &= 300 + 0.8Y \\ Y - 0.8Y &= 300 \\ 0.2Y &= 300 \\ Y &= 1500 && \text{(ලකුණු 01 යි)} \end{aligned}$$

(ආ) සමතුලිත අවස්ථාවේදී ඉතුරුම් වට්ටම :

$$S = Y - C$$

$$S = Y - [100 + 0.8(1500)]$$

$$S = 1500 - (100 + 1200)$$

$$S = 1500 - 1300 = 200$$

(ලකුණු 01 යි)

(ලකුණු 01 යි)

(ඉ) අතිවිභාජන නොගත නොවන සමුච්චනය :

- සමතුලිත ජාතික ආදායම් වට්ටම නිරූපණය කරනුයේ මුළු නිමැවුමේ වටිනාකමට සමානාර වියදම් සමාන බව ය. සමානාර වියදමේ ප්‍රමාණය ඉක්මවා මුළු නිමැවුම වැඩි කරනු ලැබුවහොත්, නිමැවුම මිල දී ගැනීමට අවශ්‍ය කරන ඉල්ලුමේ උභයතාවක් හට ගනී. ප්‍රමාණවත් ඉල්ලුමක් නොමැති කමිත්, අලෙවි නොවූ භාණ්ඩ නොගත වශයෙන් සමුච්චනය වේ. මෙලෙස අතිවිභාජන නොගත නොවන සමුච්චනයේ ප්‍රමාණය නිමැවුමේ වටිනාකම සහ සමානාර වියදමේ වටිනාකම අතර වෙනසට සමාන වේ. එනම්,

$$1700 - 1500 = 200$$

නිමැවුම - ඉල්ලුම = නොගත සමුච්චනය (ලකුණු 02 යි)

(ii) - රුපියල් මිලියන 500 කින් ආණ්ඩුවේ මිල දී ගැනීම් (G) අඩු වූ විට, ඒ හා සමාන ප්‍රමාණයකින් බදු වැඩි වූ විට ඇතිවන බලපෑමට වඩා විශාල වූ ගුණක ප්‍රතිඵල සහිත සංකෝචනාත්මක බලපෑමක් මූර්ත දළ දේශීය නිෂ්පාදනය මත ඇති වේ. මක්නිසාද යත් ආණ්ඩුවේ මිල දී ගැනීම් අඩු වූ ප්‍රමාණයෙන් ම සමස්ත වියදමේ සංස්ථු අඩුවීමක් හටගන්නා බැවිනි. (ලකුණු 02 යි)

- අනිත් අතට රුපියල් මිලියන 500 කින් බදු ඉහළ දැමූවිට, ඒ හා සමාන ප්‍රමාණයකින් සමස්ත වියදම සංස්ථුම අඩු වන්නේ නැත. මක්නිසාද යත් බදු ඉහළ දැමූවිට එය සමස්ත ඉල්ලුම කෙරෙහි සංස්ථුම බලපාන්නේ නැත.

- බදු ඉහළ නැංවූ විට එහි බලපෑම මූලික ම පහසුවන්නේ, වැය කළ හැකි ආදායම මත ය. සමස්ත ඉල්ලුම කෙරෙහි බලපානුයේ ඉන් අනතුරුව ය. වැය කළ හැකි ආදායම අඩු වූ විට එයට ප්‍රතිචාර දක්වමින් පරිභෝජන වියදම් පහළ වැටෙන අතර, ඒ හේතුවෙන් ගුණක ප්‍රතිඵල ඇති කරමින් මූර්ත ආදායමේ සංකෝචනය හට ගනී.

(ලකුණු 02 යි)

විකල්ප පිළිතුරක් :	
ආණ්ඩුවේ වියදම් ගුණකය (K_g)	= $1/(1-MPC)$
බදු ගුණකය (K_r)	= $MPC/(1-MPC)$
$K_g > K_r$	(ලකුණු 02 යි)

(iii) (අ) - ඉතුරුම් (S) ගණනය කිරීම :

$$\text{ඉතුරුම් (S)} = \text{පෞද්ගලික වැය කළ හැකි ආදායම (Y_d)} - \text{පරිභෝජන වියදම (S)}$$

(ලකුණු 01 යි)

$$S = Y_d - C$$

$$- S = 5100 - 3800 = 1300$$

(ලකුණු 01 යි)

(ආ) ආයෝජන මට්ටම (I):

$$S+T+M = I+G+X$$

$$S+T = I+G+(X-M)$$

$$1300+900 = I+1100+(-100)$$

(ලකුණු 01 යි)

$$I = 2200 - 1000$$

$$= 1200$$

(ලකුණු 01 යි)

(ඉ) - ආන්වූවේ මිලදී ගැනීම් (G):

$$\text{බදු (T)} = Y - Y_d = 6000 - 5100 = 900$$

$$T = 900$$

(ලකුණු 01 යි)

$$\text{අයවැය හිඟය (BD)} = T - G = 200$$

$$G = T + 200$$

$$G = 900 + 200 = 1100$$

(ලකුණු 01 යි)

(iv)

- ජාතික ආදායම් මට්ටම පවත්නා මට්ටමේ සිට ඉහළ හැඟීමට හෝ පහළ බැසීමට හෝ ප්‍රමාණවත් නොදක්වන විට, එය සම්පූර්ණ ආදායම් මට්ටමක් ලෙස නිර්වචනය කෙරේ. මේ සම්පූර්ණ තත්වය හටගැනීම සඳහා අවශ්‍ය කරන කොන්දේසිය විකල්ප ප්‍රවේශ දෙකක් මගින් පෙන්වුම් කළ හැකිය. එනම්,

(i) සැලසුම් කළ විදේශීය සැබෑ නිමැවුමේ වටිනාකමට සමාන වීම, $Y = E$ (ආදායම් - විදේශීය ප්‍රවේශය)

(ii) විදේශීය ප්‍රවාහයේ විදීම හා කාන්දුවීම එකිනෙකට සමාන වීම, $W = J$ (කාන්දුවීම - විදීම ප්‍රවේශය)

(ලකුණු 02 යි)

- සම්පූර්ණ ජාතික ආදායම් සහ පූර්ණ සේවා නියුක්ති ජාතික ආදායම් යනු එකම දෙයක් නොවන බව, මෙහි දී විස්තරයෙන් සැලකිය යුතුය. පූර්ණ සේවා නියුක්ති ආදායම් මට්ටම යනු ආර්ථිකයේ සියලුම සම්පත් පූර්ණ වශයෙන් උපයෝජනය කළ විට, ලබා ගන්නා ආදායම් මට්ටමයි. සම්පූර්ණ ජාතික ආදායම් මට්ටම හැම විටම පූර්ණ සේවා නියුක්ති ආදායමට අනුගතව ස්ථාපිත වේ යයි සහතිකයක් නොමැත. පූර්ණ සේවා නියුක්ති මට්ටමේ හෝ පූර්ණ සේවා නියුක්ති මට්ටමට වඩා පහළින් හෝ ඊට වඩා ඉහළින් හෝ සම්පූර්ණ ආදායම් මට්ටම නිරූපණ විය හැකි ය. ඒ සඳහා අවශ්‍ය කොන්දේසිය වන්නේ හුදෙක් නිමැවුමේ වටිනාකමට සමාන විදේශීය (Y = E) හටගැනීම හෝ කාන්දුවීම හා විදීම සමාන වීම (W = J) හෝ පමණි.

(ලකුණු 02 යි)

ආ ලා සොයා

(මෙම කොටසෙන් ද අවම වශයෙන් ප්‍රශ්න හයක් තෝරා ගන්න.)

6. (i) මතුපිට උද්ධමනය සහ මූලික උද්ධමනය අතර වෙනස දැක්වන්න. (ඉකුත් 04 හි)
- (ii) සමාහාර විභද්ධ සංරචක හඳුනාගෙන, ආර්ථිකයට හානිකර විභද්ධ ඉහළ යාමක් නිසා උද්ධමනයට තවදුරටත් හැක්කේ කෙසේ ද යන්න ප්‍රධාන සටහනක් ආශ්‍රයෙන් පැහැදිලි කරන්න. (ඉකුත් 04 හි)
- (iii) වාණිජ බැංකුවක් සේන පත්‍රයක් පහත දැක්වේ.

විස්තෘත	වටහාම (රුපි. මිලියන)	විස්තෘත	වටහාම (රුපි. මිලියන)
කැන්පාසු	120 000	සංචිත	100 000
		භාණ්ඩාගාර බැඳුණු	40 000
		ණය	40 000
මුළු වටහාම	120 000	මුළු වටහාම	180 000

- (අ) ව්‍යවස්ථාපිත සංචිත අනුපාතය 10%ක් වේ නම්, මෙම බැංකුවට අනාගතයේ දී ලබා දිය හැකි අවම ණය උපරිම වශයෙන් කොපමණ වේ ද? (ඉකුත් 02 හි)
- (ආ) රුපියල් මිලියන 10 000ක කැන්පාසු මෙම බැංකුවෙන් ඉවත් කර ගනු ලැබුවහොත්, එම බැංකුවට අනාගතයේ දී ලබා දිය හැකි අවම ණය උපරිම වශයෙන් කොපමණ වේ ද? (ඉකුත් 02 හි)
- (ඇ) අධිබලාධිකාරී මුදල් යන්ත‍්‍රයක් අදාළ වන්නේ කුමක් ද? ආර්ථිකයේ අධිබලාධිකාරී මුදල් භයාගය පාලනය කිරීමේදී පරිපූරක බලයක් මගින් බැංකුවට නියමිත ද? කෙසේ දැක්වන්න. (ඉකුත් 04 හි)
- (ඈ) ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව වර්තමානයේ අනුගමනය කරනු ලබන මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති රාමුවේ ප්‍රධාන අරමුණු හැඳින්වීම පැහැදිලි කරන්න. (ඉකුත් 04 හි)

6. (i)
- මතුපිට උද්ධමනය යනු පාරිභෝගික මිල දර්ශකයෙන් මනිනු ලබන කිසිදු ගැලපීමකට හෝ සංශෝධනයකට යටත් නොවූ, ආර්ථිකයේ සැබෑ මිල ගණන්වල ඉහළ යාමකි. එමගින් යම් දෙන ලද කාලයක් තුළ ආර්ථිකයේ සියලුම පාරිභෝගික භාණ්ඩ හා සේවාවන්ගේ මිල කොතරම් ප්‍රමාණයකින් ඉහළ ගොස් තිබේදැයි දැනගත හැකි වේ.
  - කිසියම් ප්‍රදේශයක පිටත විභද්ධ කොතරම් ප්‍රමාණයකින් ඉහළ ගොස් තිබේද යන්න මතුපිට උද්ධමන අනුපාතිකයෙන් මනිනු ලැබේ. පිටත විභද්ධ වෙනස්කම් එමගින් පිළිබිඹු වන නිසා සාමාන්‍ය ජනතාවට එම මිනුම වඩාත් ප්‍රයෝජනවත් වේ.
  - ආහාර හඟ බලශක්ති මිල වැනි දැඩිව උච්චාවචනයන්ට පාත්‍රවන මිල ගණන්, මතුපිට උද්ධමන අනුපාතිකය තුළ ඇතුළත් වන බැවින්, යටිතල උද්ධමනයේ ස්වභාවය එමගින් නිවැරදිව පිළිබිඹු නොවේ. (ලකුණු 02 හි)
  - මූල්‍ය අධිකාරියේ පාලනයකින් තොරව සිදුවන, කාලගුණ වෙනස්කම්, බාහිර ප්‍රේමයේ සිදුවන වෙනස්කම්, බදු ප්‍රතිපත්තියේ වෙනස්කම්, මිල පාලනයන්, හැපයුම් කම්පන වැනි සේනු කරන කොට තවදුරටත් ආහාර හා බලශක්ති මිල ගණන් වල වෙනස්කම් නිසා, මතුපිට උද්ධමන අනුපාතිකය තාවකාලික උච්චාවචනයන්ට පාත්‍ර වේ.
  - ප්‍රේමයේ වෙනස්කම් වැනි මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති හමුදාකරණයක් මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති පිළිබඳ කීරණය ගනු ලබන්නේ, පාරිභෝගික මිල දර්ශකයෙන් තාවකාලික මිල වෙනස්කම් ඉවත් කළ පසු සේන වන උද්ධමනයේ යටිතල ප්‍රමාණයක් අධ්‍යයනය කරමිනි.

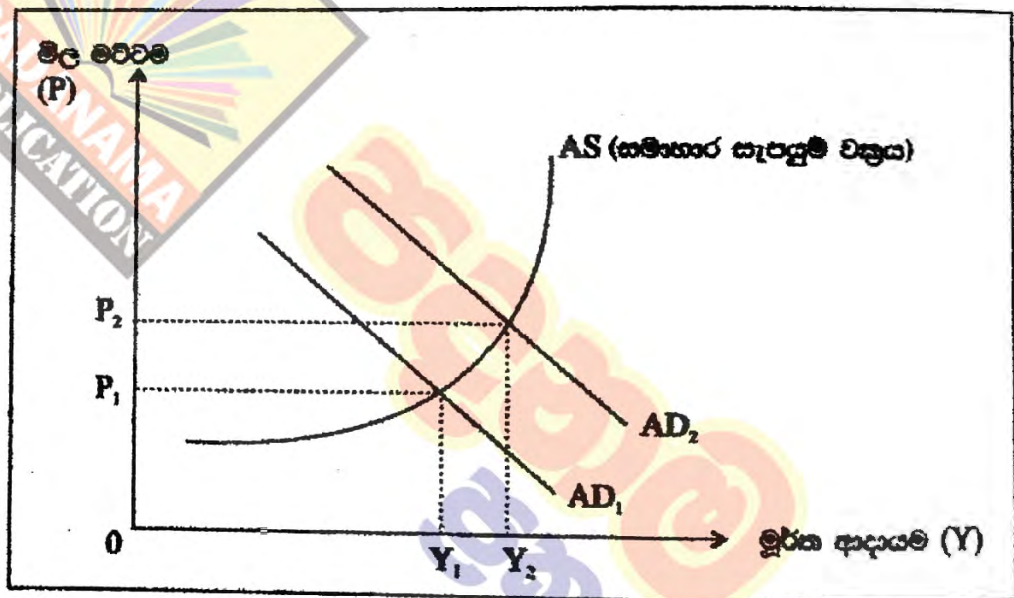
මෙලෙස උද්ධමනයේ යටිතල ප්‍රවණතා හඳුනාගැනීම සඳහා තාවකාලික මිල වෙනස්කම් බැහැර කරමින් සකසනු ලබන උද්ධමන අනුපාතිකය මූලික උද්ධමනය වශයෙන් හඳුන්වනු ලැබේ. (ලකුණු 02 යි)

- (ii) - සමාහාර වියදමේ සංරචක :
- පරිභෝජන වියදම (C)
  - ආයෝජන වියදම (I)
  - ආණ්ඩුවේ මිල දී ගැනීම් (G)
  - ඉද්ධ අපනයන (NX)

(ලකුණු 02 යි)

- ආර්ථිකයේ සමාහාර වියදම් ඉහළ යන විට සමාහාර ඉල්ලුම් වක්‍රය දකුණට විතැන් වේ. සමාහාර සැපයුම් නොවෙනස්ව තිබිය දී සමාහාර ඉල්ලුම් වැඩි වන විට ඉල්ලුමෙන් ඇදුණු උද්ධමනය සක්‍රීය වේ. (ලකුණු 01 යි)

මෙම කත්වය රූප සටහනෙහි මැනවින් පෙන්වුම් කෙරේ.

සමාහාර සැපයුම් වක්‍රය AS වශයෙන් දක්වා ඇත. සමාහාර ඉල්ලුම් AD_1 සිට AD_2 දක්වා වැඩිවන විට ආදායම් මට්ටම Y_2 දක්වාත් මිල මට්ටම P_2 දක්වාත් ඉහළ යයි.

(නිවැරදි ප්‍රස්තාරයට ලකුණු 01 යි)

- (iii) (අ) - බැංකුවට උපරිම වශයෙන් ලබාදිය හැකි අරන් ණය ප්‍රමාණය රඳා පවතින්නේ බැංකුව සතු අධිසංචිත ප්‍රමාණය මතය. අධි සංචිතයේ ප්‍රමාණයට සමානව අරන් ණය ලබාදිය හැකි ය.

- පවත්නා සංචිතයේ ප්‍රමාණය : = 100,000

තැන්පතු සඳහා අවශ්‍යකරන සංචිතයේ ප්‍රමාණය = $180,000 \times 0.10 = 18,000$

අධි සංචිතයේ ප්‍රමාණය

$$= 100,000 - 18,000 = 82,000$$

(ලකුණු 02 යි)

(ආ) රුපියල් මිලියන 10,000 ක තැන්පතු බැංකුවෙන් ඉවත් කරගත් වීට, ලබාදිය හැකි උපරිම ණය ප්‍රමාණය තවදුරටත් අධි සංචිතයේ ප්‍රමාණයටම සමාන වනු ඇත.

දැනට පවත්නා සංචිතයේ ප්‍රමාණය	=	100,000 - 10,000	=	90,000
දැනට පවත්නා තැන්පතු ප්‍රමාණය	=	180,000 - 10,000	=	170,000
අවශ්‍ය කරන සංචිතයේ ප්‍රමාණය	=	170,000 x 0.1	=	17,000
අධි සංචිතයේ ප්‍රමාණය	=	90,000 - 17,000	=	73,000
උපරිම වශයෙන් ලබාදිය හැකි අවත් ණය ප්‍රමාණය			=	73,000

(ලකුණු 02 යි)

(iv) - කිසියම් රටක සමස්ත මුදල් සැපයුමේ පදනම ලෙස සැලකෙන මූල්‍ය වත්කම්, අධිබලාති මුදල් ලෙස හඳුන්වනු ලැබේ. මේවා සංචිත මුදල් හා පදනම් මුදල් යන නම් වලින් ද හැඳින්වේ. රටේ මූල්‍ය සමස්තයක් ගොඩනැගෙනුයේ අධිබල මුදල් නොගත මතය. එබැවින් එය රටක මුදල් සැපයුමේ ප්‍රධාන නිශ්චායකයක් වන්නේය.
(ලකුණු 01 යි)

- අධි බල මුදල් සමන්විත වනුයේ
(අ) මහජනයා හා වාණිජ බැංකු සතු ව්‍යවහාර මුදල් ප්‍රමාණය සහ
(ආ) වාණිජ බැංකු සතුව මහ බැංකුවේ ඇති තැන්පතු ප්‍රමාණය යන ප්‍රධාන සංරචක දෙකෙනි.
(ලකුණු 01 යි)

- අධි බලාති මුදල් මහ බැංකුවේ සිට ආර්ථිකය කරා මුදාහරින ප්‍රධාන යන්ත්‍රණයන් දෙකකි. මින් එක් යන්ත්‍රණයක් වනුයේ මහ බැංකුව විසින් රජයට සහ වාණිජ බැංකුවලට ණය සැපයීම ඔස්සේ දේශීය මූල්‍ය වත්කම් අත්කර ගැනීම ය. අනෙක් යන්ත්‍රණය වනුයේ මහ බැංකුව රජයෙන් සහ වාණිජ බැංකු වලින් විදේශ විනිමය මිලදී ගැනීම ය.
(ලකුණු 01 යි)

- මෙම තත්වය යටතේ ආර්ථිකයේ අධිබලාති මුදල් නොගත පාලනය කිරීමේලා පරිපූර්ණ බලයක් මහ බැංකුවට නොමැත. රජයේ බැංකු කරුවා වශයෙන් ආණ්ඩුවේ විදේශ පියවෑ ගැනීම් අවශ්‍ය මූල්‍ය පහසුකම් සැපයීමට මහ බැංකුවට සිදුවේ.
- එසේම විදේශ විනිමය අනුපාතිකයේ උච්චාවචන වළක්වා ගැනීමටත් විදේශ විනිමය වෙළෙඳපොළට මැදිහත් වීමට මහ බැංකුවට සිදුවේ.
(ලකුණු 01 යි)

(v) මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති රාමුවේ ප්‍රධාන අරමුණු :
- මුදල් ඉලක්කකරණය සහ නමිනියම් උද්ධමන ඉලක්කකරණය යන ද්විත්වයෙහිම ලක්ෂණ සහිතව, වැඩි දියුණු කළ මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති රාමුවක් මත පදනම් වී, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව සිය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාත්මක කරයි.
- මෙම වැඩි දියුණු කළ මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති රාමුව යටතේ, වර්ධන අරමුණු වලට සහ විනිමය අනුපාතික කළමනාකරණයේ නමිනියම්වයට සහාය දෙන අතරම, මැදි කාලීනව උද්ධමනය මැදි තනි අගයක පවත්වා ගැනීමට මහ බැංකුව අරමුණු කරයි.

- සංචිත මුදල් තවදුරටත් මෙහෙයුම් ඉලක්කයක් නොවුණ ද, මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තියට ගෙයෙක්වීම හඳුනා ඇති ප්‍රධාන අතරමැදි දර්ශකයක් ලෙස පුළුල් මුදල් සැපයුම (M_2) යොදා ගනී.

- වර්තමානයේ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව සිය මෙහෙයුම් ඉලක්කය ලෙස සංචිත මුදල් වෙනුවට බර්ත සාමාන්‍ය ඒක්ෂණ මුදල් අනුපාතිකය (Average weighted call money rate - AWCMR) සාචිත කරනු ලබන අතර, ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතිකය සහ ජීවව වෙළෙඳපොළ තවදුරු වැඩි වෙළෙඳපොළ මත පදනම් වූ ප්‍රතිපත්ති උපකරණ මත වැඩි වශයෙන් විශ්වාසය තබා ඇත.

(මිහැම් එක් කරුණකට ලකුණු 02 බැගින් ලකුණු 04 යි)

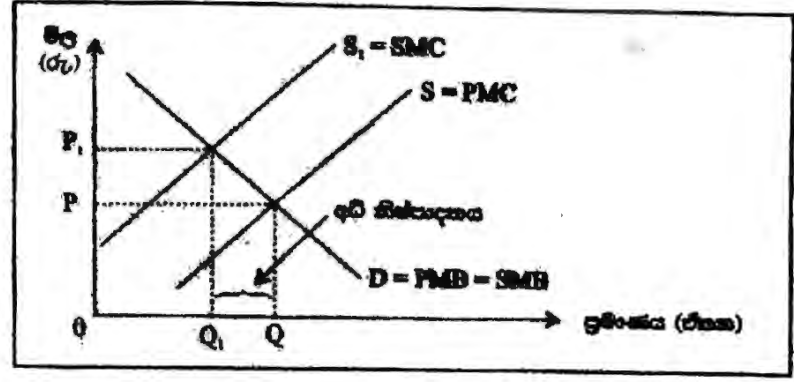
7. (i)	ඉද්ධ පොදු භාණ්ඩයක් සත්‍ය කුණිත් ද? අර්ධ පොදු භාණ්ඩයකින් එය වෙනස් වන්නේ කෙසේ ද?	(ලකුණු 04 යි)
(ii)	නිදහස් වෙළෙඳපොළක් සෘණ බාහිරතා පවතින භාණ්ඩවල අධි නිෂ්පාදනයක් සිදු කරනුයේ ඇයි? යෙද්න ප්‍රත්‍යාර සටහනක් යොදා ගනිමින් හමේ පිළිතුර පැහැදිලි කරන්න.	(ලකුණු 04 යි)
(iii)	ශ්‍රී ලංකාවේ භාණ්ඩ බදු (excise taxes) අයකාරයේ ප්‍රධාන මූල්‍ය කවරේ ද?	(ලකුණු 04 යි)
(iv)	"ශ්‍රී ලංකාවේ රාජ්‍ය මූල්‍ය කටයුතු වේදනීය තත්ත්වයට පත්වී" (ප්‍රතිපත්ති අධ්‍යයන ආයතනය). ශ්‍රී ලංකාවේ වර්තමාන රාජ්‍ය මූල්‍ය තත්ත්වයේ දත්තට ඇති ප්‍රධාන දුර්වලතා හඳුන්වන්න.	(ලකුණු 04 යි)
(v)	රාජ්‍ය මූල්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ බරපතල හැටුපු විකේන්ද්‍රීක ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය මූල්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ දී ගෙන ඇති වැදගත් ක්‍රියාමාර්ග හැඳුනවීන් හඳුනාගන්න.	(ලකුණු 04 යි)

7. (i) - පූර්ණෝපකාරයේ තරගකාරීත්වයක් නොමැති සහ පරිභෝජනය සීමාකළ නොහැකි භාණ්ඩ ඉද්ධ පොදු භාණ්ඩ වේ. (ලකුණු 02 යි)

- අර්ධ පොදු භාණ්ඩවල ලාක්ෂණය වනුයේ ධාරිතා මට්ටම කරා ළඟාවන තුරු පරිභෝජනයේ තරගකාරීත්වයක් දක්නට නොහිටීමත්, පරිභෝජනය සීමා කිරීමේ හැකියාවක් තිබීමත් ය. (ලකුණු 02 යි)

(ii) - නිෂ්පාදනයේ සෘණ බාහිරතා පවතින විට නිෂ්පාදනයේ සමාජ පිරිවැය, පොද්ගලික පිරිවැය ඉක්මවා යයි. එවැනි තත්වයක් පවතින විට නිදහස් වෙළෙඳපොළ හමුදලික නිමැවුම, සමාජයේ වශයෙන් ප්‍රයෝජන නිමැවුම මට්ටම ඉක්මවා යන අතර, අධි නිෂ්පාදනයක් හට ගනී. (ලකුණු 02 යි)

- මෙම තත්වය ප්‍රත්‍යාර සටහනක් යොදා ගනිමින් පැහැදිලි කළ හැකිය.

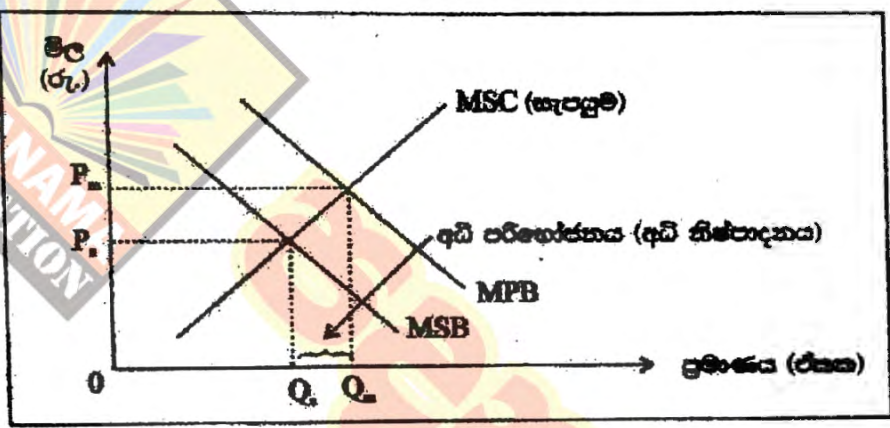

- නිදහස් වෙළෙඳපොළ සම්පූර්ණ නිමැවුම = Q
  - සමාජයේ වගකෙන් ප්‍රයෝජන නිමැවුම = Q_1
  - අධි නිෂ්පාදන ප්‍රමාණය = $Q - Q_1$
- (නිමැවීම් ප්‍රක්ෂාරයට ලකුණු 02 යි)

විකල්ප පිළිතුර :

- පරිභෝජන ක්‍රියාවලියක කෘෂි බාහිරතා දක්නට ලැබෙන විට පොදුගලික ප්‍රතිලාභ (MPB) සමාජයේ ප්‍රතිලාභ (MSB) ඉක්මවා යයි. එවැනි තත්වයක දී නිදහස් වෙළෙඳපොළ සම්පූර්ණ ඉල්ලුම (නිමැවුම), සමාජයේ වගකෙන් ප්‍රයෝජන ඉල්ලුම (නිමැවුම) මට්ටම ඉක්මවා යනු ඇත. එමනිසා එවැනි භාණ්ඩයක අධි පරිභෝජනයක් නැතහොත් අධි නිෂ්පාදනයක් සිදුවේ. (ලකුණු 02 යි)

- මෙම තත්වය සරල ප්‍රක්ෂාර සටහනක් මගින් පැහැදිලි කළ හැකිය.

- නිදහස් වෙළෙඳපොළ සම්පූර්ණ ඉල්ලුම (නිමැවුම) = Q_m
  - සමාජයේ වගකෙන් ප්‍රයෝජන පරිභෝජනය = Q_s
  - අධි නිෂ්පාදනය = $Q_m - Q_s$
- (නිමැවීම් රූප සටහනට ලකුණු 02 යි)

- (iii) - ප්‍රධාන භාණ්ඩ බදු මූලාශ්‍ර :
- සිගරට්
  - මත්පැන්
  - පොළොල්
  - මෝටෝර් රථ

(එක් කරුණකට ලකුණු 01 බැගින් ලකුණු 04 යි)

(iv) - පුළුල් වන අයවැය පරිසරයක්, පශ්චාත් ඉක්ම වූ රාජ්‍ය ණය සමූච්චනයක් නිසා ණය සේවකරණය බර ඉහළ නැංවීමක් පවතී.

- 2016 වර්ෂයේ දී පවත්නා ණය සහනයට පොලී ගෙවීම් හඳුනා මුළු රාජ්‍ය ණසාරයෙන් 36.2% ක් අවශෝෂණය වූ අතර, ණය වාරික ගෙවීම් හඳුනා රාජ්‍ය ණ සාරයෙන් කවත් 44% ක් වැය විය. මේ අනුව මුළු රාජ්‍ය ණසාරයෙන් 80.2% ක් ණය සේවකරණය හඳුනා අවශෝෂණය විය.

- ශ්‍රී ලංකාවේ බදු අයකරුවන් විකාලයේ මූලාශ්‍රය වී ඇත්තේ වක්‍ර බදු ය. වහර

ගණනාවක් තිස්සේම සෘජු බදුටුර දායකත්වය නොවෙනස්ව පහත් මට්ටමක පවතී.

- දළ දේශීය නිෂ්පාදනයේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස රාජ්‍ය අයතාරය 2000 වර්ෂයේ දී 17% ක් ව පැවැතිය ද 2014 වර්ෂය වන විට 11.5% ක් දක්වා පහළ වැටී තිබේ.

- වර්තමානයේ විවිධ භෞතික ව්‍යුහයක් යටතේ ස්ථාපිත කරන ලද රාජ්‍ය ව්‍යවසායන් 245 ක් දක්නට ලැබේ. මේවා අතරින් අක්‍රියව පවත්නා සහ පාඩු ලබමින් පවත්නා ආයතන, තම පුනරාවර්තන වියදම් පියවා ගැනීමට අසවැය ලේඛනය මත යැපෙමින් සිටී. මේවා අතුරෙන් ආයතන 55 ක් උපාය මාර්ගික වැදගත් කමක් උසුලන රාජ්‍ය ව්‍යවසායන් ලෙස රජය හඳුනාගෙන ඇත. ඒවා අතුරින් ආයතන 11 ක් අති විශාල පාඩු ලබමින් සිටී. මේවා බලශක්ති, ගුවන්, මගී ප්‍රවාහන සහ ව්‍යාපාරික වතු වැනි වාණිජ පදනමින් පවත්වාගෙන යන ව්‍යාපාරයන් ය.

- ආණ්ඩුවේ වියදම් වල දැඩි දායකත්වයක් දක්නට ලැබේ. ආණ්ඩුවේ පුනරාවර්තන වියදමින් 86% ක් ම සමන්විත වී ඇත්තේ, පොලී ගෙවීම්, වැටුප් ගෙවීම් සහ කුටුම්භ පැවැරුම් වැනි පහසුවෙන් අඩුකළ නොහැකි අනමාශීලී වියදම් වලිනි.
(එක් කරුණකට ලකුණු 01 බැගින් ඕනෑම කරුණු හතරකට ලකුණු 04 යි)

(v)

- 2016 වසර සඳහා වූ අසවැය ලේඛනය මගින් රජයේ ආදායම ඉහළ නැංවීමේ අරමුණින් ක්‍රියාමාර්ග ගණනාවක් හඳුන්වා දෙනු ලැබීය. ඒ අනුව බදු පදනම පුළුල් කරන අතරම, බදු ක්‍රමය සරල කිරීම හා බදු පරිපාලනය කාර්යක්ෂම කිරීම සඳහා ක්‍රියාමාර්ග ගන්නා ලදී.

- අසවැය හිඟය අඩු කිරීමට පියවර ගනු ලැබ ඇත. 2015 වසරේ දී දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස 7.6% ක් වූ සමස්ත අසවැය හිඟය 2016 වර්ෂයේ දී 5.4% දක්වා අඩු කරගනු ලැබීය. 2020 වන විට සමස්ත අසවැය හිඟය 3.5% ක් දක්වා අඩුකර ගැනීමට අපේක්ෂා කරයි.

- මැදි කාලීනව බදු ආදායම දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස 15 - 16% ක් පමණ වට්ටමක් දක්වා වැඩි කිරීම සඳහා බදු පදනම පුළුල් කිරීමටත්, බදු නිදහස් කිරීම, බදු වීරාම සහ සාධාරණය සහ ඵලදායී බදු පරිපාලනයට අභිනවය වූ විගේෂිත බදු අනුපාතික අවම කිරීම මගින් බදු පද්ධතිය කාර්යක්ෂම කිරීමටත්, පියවර ගෙන ඇත.

- ආදායම ඉහළ නැංවීම සහ බදු පදනම පුළුල් කිරීමේ අරමුණ ඇතිව එකතු කළ අගය මත බදු සහ ජාතිය ගොඩනැංවීමේ බදු සඳහා සංශෝධන කීපයක් හඳුන්වාදෙන ලදී.

- කාණ්ඩ තුනකින් යුත් සිරුරු බදු ව්‍යුහයක් හඳුන්වා දීම මගින් ආනයන බදු ව්‍යුහය කාර්යක්ෂම කරන ලද අතර, තෝරාගත් අයිතම සඳහා සිරුරු බදු අනුපාතික ඉහළ නංවන ලදී.

- බදු පරිපාලනය වැඩි දියුණු කිරීම සහ ආදායම ඉහළ නැංවීම සඳහා ආදායම්

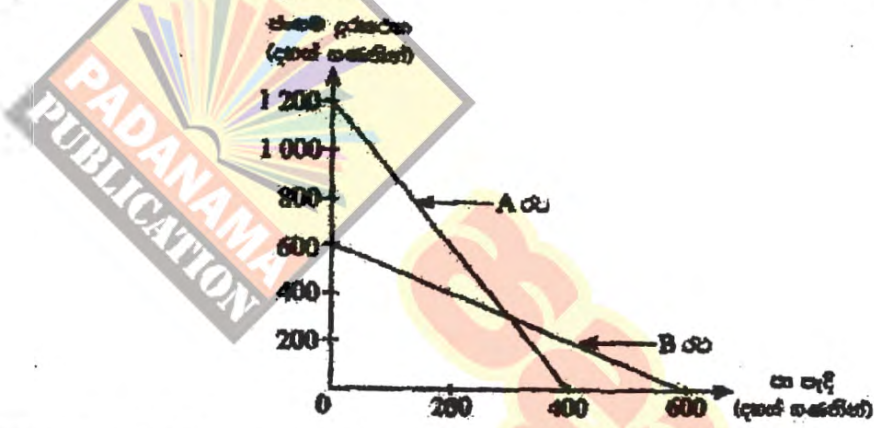
එක් රටක් තරඹු ලබන ආයතන වල කටයුතු පරිගණක හෝ කිරීමේ ක්‍රියාවලිය වේගවත් කිරීමට පියවර ගෙන ඇත. ආදායම් බදු, එකතු කළ අගය මත බදු, ජාතික ගොඩනැගීම් බදු, රඳවා ගැනීම් බදු සහ PAYE බදු සඳහා අත්තර් ජාලය (RAMIS) මගින් බදු වාර්තා පියවීමට ඉඩ සලසනු ලැබ ඇත.

- යටිතල පහසුකම් නංවර්ධනයේදී රජය අවදාන මත පිඩනය අඩු කර ගැනීම සඳහා රජය - පොද්ගලික පවුල් කාරිත්ව (PPP) දිරිමත් කිරීමට රජය යොමු වී සිටී.

- පොදු ලබන රජය ව්‍යවසායන් ප්‍රතිසංවිධානය කිරීමට යොමු වී සිටී.

(මින්දා එක් කරුණකට ලකුණු 01 බැගින් ලකුණු 04 යි)

8. (i) ජංගම දුරකථන සහ සා පැදි නිෂ්පාදනය තරඹු ලබන A සහ B යන රටවල් දෙකෙහි නිෂ්පාදන ගැටිලි වල සහන රූපසටහනෙහි දැක්වේ.

- (අ) එක් එක් රටෙහි සා පැදිකර නිෂ්පාදනය කිරීමේ ආවේණික පිරිවැය කොටසක් ද? (ලකුණු 02 යි)
- (ආ) ජංගම දුරකථන නිෂ්පාදනයේ සාපේක්ෂ වැඩි ඇත්තේ කවර රටකට ද? (ලකුණු 02 යි)
- (ඇ) දෙරටට ම ව්‍යවසායන වෙනසකින් කට ගැනීම් සඳහා ජංගම දුරකථන සහ සා පැදි අතර ප්‍රවණතා අනුපාතය කුමක් විය හැකි ද? (ලකුණු 02 යි)
- (ii) "පවුලික දහන දෙක පුදු කලාපයේ අනෙකුත් සාමාජික රටවල් සහ සැකසීමේ දී ශ්‍රී ලංකාවේ අපනයන ආමාණය කරන සාධනය පහළ මට්ටමක පවතී." ශ්‍රී ලංකාවේ අපනයන ක්ෂේත්‍රයේ කරන සාධනය දිරිවල තත්ත්වයන් පැවතීමට බලපා ඇති හේතු දැක්වන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (iii) කිසියම් ආවේණික පොදු මිල මට්ටමේ සැලකිය යුතු ඉහළ යාමක් එරට හෙවත් කෙටිකාලීනව ජංගම මිණුම් කෙරෙහි කාමයේ බලපෑම ලැබී ඇති පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 04 යි)
- (iv) 'සාමර් ක්වෙට්ස්' යන්නෙන් කෙටිකාලීනව වන්නේ කුමක් පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 02 යි)
- (v) පුනර්ජනන සංරක්ෂණ කාර්ය පොදු වන ශ්‍රී ලංකා අපනයන සඳහා ඒ එක් පී ජලය (GSP+) මිලදුම් ගන්නා සඳහා ලබාදීම නිසා ලැබිය හැකි ප්‍රතිලාභ කවරේ දැයි සැලකෙමින් සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 04 යි)

8. (i) (අ) A රටෙහි : සාපැදියක ආවේණික පිරිවැය
 ජංගම දුරකථන 3 කි.
 සාපැදි 400 : දුරකථන 1200
 1 : 3 (ලකුණු 01 යි)

B රටෙහි : සාපැදියක ආවේණික පිරිවැය :
 ජංගම දුරකථන 1 කි.
 සාපැදි 600 : දුරකථන 600
 1 : 1 (ලකුණු 01 යි)

(ආ) ජංගම දුරකථන නිෂ්පාදනයේ සාපේක්ෂ වාසි :

A රට : ජංගම දුරකථන 1200 : පාපැදි 400
 ජංගම දුරකථන 1 : පාපැදි 1/3

B රට : ජංගම දුරකථන 400 : පාපැදි 400
 ජංගම දුරකථන 1 : පාපැදි 1

(ආවස්ථික පිරිවැය සංකතයට ලකුණු 01 යි)

- මේ අනුව ජංගම දුරකථන සඳහා සාපේක්ෂ වාසිය ඇත්තේ අඩුම ආවස්ථික පිරිවැය සහිත A රටට ය. (ලකුණු 01 යි)

(ඉ) වාසිදායක හුවමාරු අනුපාතය :

A රට : පාපැදි 1 : දුරකථන 3 (අභ්‍යන්තර හුවමාරු අනුපාතය)

B රට : පාපැදි 1 : දුරකථන 1 (අභ්‍යන්තර හුවමාරු අනුපාතය)

මේ අනුව අන්‍යෝන්‍ය වශයෙන් වාසිදායක හුවමාරු අනුපාතය වන්නේ :

පාපැදි 1 = දුරකථන 1-3 (1 ට වඩා වැඩි සහ 3 ට වඩා අඩු)

ජංගම දුරකථන 1 = පාපැදි 1/3 - 1 (1/3 ට වඩා වැඩි සහ 1 ට වඩා අඩු)

(මහැම එක් විනිමය අනුපාතයක් සඳහා ලකුණු 02 යි)

(ii)

- අපනයන නිෂ්පාදිත විවිධාංගකරණය වී ඇත්තේ අතිශය සීමිත ආකාරයකටය. තේ සහ ඇඟලුම් යන සාම්ප්‍රදායික නිෂ්පාදිත දෙකක් මත අපනයන ව්‍යුහය සංකේන්ද්‍රණය වී පවතී. මුළු අපනයන ප්‍රමාණයෙන් අඩකට වැඩි ප්‍රමාණයක් සඳහා මෙම නිෂ්පාදිත දෙක වගකියයි.
- අපනයන වෙළෙඳපොළවල් ද ප්‍රමාණවත් ලෙස විවිධාංගකරණය නොමැත. යුරෝපය සහ ඇමෙරිකා එක්සත් ජනපදය මුළු ප්‍රමාණයෙන් 2/3 කට වගකියයි. එසේම තේ අපනයන ප්‍රමාණයෙන් 70% කට වැඩි ප්‍රමාණයක් යොමු වී ඇත්තේ මැද පෙරදිගට සහ රුසියාවට ය.
- අපනයනාතිශ්‍රීත කර්මාන්තයන්හි ප්‍රමාණවත් ආයෝජනයක් සිදු නොවීම : නැගෙනහිර ආසියාවේ නව කර්මිත රටවල අපනයන ප්‍රවර්ධනයේදී සෘජු විදේශ ආයෝජන ඉතා ප්‍රමල කර්ම භාරයක් ඉටු කරන ලදී. එහෙත් මේ ක්ෂේත්‍රය තිහි පරිදි කළමනාකරණය කර ගැනීමට ශ්‍රී ලංකාව අසමත්ව සිටී. ශ්‍රී ලංකාවට සෘජු විදේශ ආයෝජන ගලා එනුයේ අතිශය සීමිතවිත ප්‍රමාණයකිනි. එම ආයෝජන ද වැඩි වශයෙන් යොමුව ඇත්තේ යටිතල පහසුකම් සහ සේවා සැපයීම් අංශයන් වෙත ය.
- තේ අපනයන අංශයේ ඉහළ පිරිවැය සහ අඩු එලදායීතාව කැපී පෙනේ. තේ නිෂ්පාදනය කරන භෞත රටවල් සමඟ බලපා වීට ශ්‍රී ලංකාවේ නිෂ්පාදන පිරිවැය ඉතා ඉහළ ය.
- ශ්‍රම හමුදාව අඩු වීම හා ශ්‍රම පිරිවැය ඉහළ යාම : තේ කර්මාන්ත අංශයේ ශ්‍රමය රඳවා ගැනීමේ විශාල අභියෝගයක් වී ඇත. තේ කර්මාන්තයේ නියැළී

කම්කරුවන්ගේ සමාජ තත්වය පහත මට්ටමක තිබීමත්, කරුණු පරපුර අධ්‍යාපන මට්ටමින් ඉහළට යාමත්, තේ වතු වලින් පිටත වඩාත් ආකර්ශනීය රැකියා අවස්ථා තිබීමත් මේ තත්වයට ප්‍රධාන වශයෙන් බලපා ඇත.

- අපනයන ප්‍රවර්ධනය සඳහා ස්ථාපිත කොට ඇති ප්‍රධාන රාජ්‍ය ආයතනය වන්නේ අපනයන සංවර්ධන මණ්ඩලයයි. මෙම ආයතනයේ දුබලතා රැකී. අපනයන ප්‍රවර්ධනය සඳහා උපාය මාර්ගික දැක්මක් නොතිබීම, අපනයන ප්‍රවර්ධනය සඳහා සම්පත් ප්‍රමාණවත්ව නොතිබීම, අපනයන ප්‍රවර්ධන ක්‍රියාකාරකම් අධීක්ෂණය දුර්වල වීම, අපනයන ප්‍රවර්ධනය සඳහා ප්‍රතිලාභීන් ඉලක්ක ගත නොවීම ඒ අතර ප්‍රධාන වේ.

(මහාම කරුණකට ලකුණු 01 බැගින් ලකුණු 04 යි)

(iii)

- පොදු මිල මට්ටමේ සැලකිය යුතු ඉහළයාමක් නිසා අපනයන කිෂ්පාදිතයන්ගේ දේශීය මිල ගණන් ඉහළ යනු ඇත. පවත්නා විනිමය අනුපාතිකය යටතේ විදේශීය වෙළෙඳපොළවල අපනයන මිල ඉහළ තහින අතර, අපනයන සඳහා නමා ඉල්ලුමක් පවතිනැයි උපකල්පනය කරනු ලැබුවහොත්, අපනයන පරිමාව (ඉල්ලුම් ප්‍රමාණය) පහළ වැටෙනු ඇත. එහිදී අපනයන මිල වැඩි වූ ප්‍රතිඵලය ඉක්මවා අපනයන පරිමාව අඩු වන බැවින්, ගෙවුම් ශේෂයේ වර්තන ගිණුමේ අපනයන ඉපයීම් පහළ වැටෙනු ඇත.

- පොදු මිල මට්ටම ඉහළ යාමක දී අපනයන භාණ්ඩ පමණක් නොව වෙළෙඳාමට පාත්‍ර නොවන භාණ්ඩ වලද දේශීය මිල ගණන් ඉහළ යන අතර, ආනයනික භාණ්ඩ වල දේශීය මිලෙහි කිසිදු වෙනසක් නොසිදු වුව ද, සාපේක්ෂ වශයෙන් ආනයනික භාණ්ඩ දේශීය භාණ්ඩ වලට වඩා ලාභ දායක වනු ඇත. එබැවින් ආනයන පරිමාව සහ ආනයන වියදම් ඉහළ යාම නිසා, ගෙවුම් ශේෂයේ ජංගම ගිණුම් මත අයහපත් පීඩනයක් හටගනී.

- දේශීය ආර්ථිකයේ සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයක උද්ධමන පීඩනයක් හටගෙන ඇති විට පවත්නා විනිමය අනුපාතිකය යටතේ අපනයන පරිමාව පහළ වැටීමට හා ආනයන පරිමාව ඉහළ නැගීමට නැඹුරුතාවක් ඇති වේ. මින් අදහස් වන්නේ පවත්නා විනිමය අනුපාතිකය යටතේ විදේශ විනිමය වෙළෙඳපොළෙහි දේශීය මුදල් පැපයුම වැඩිවන (ආනයන ඉල්ලුම් වැඩි වීම නිසා) බවත් දේශීය මුදලට ඇති ඉල්ලුම අඩුවන (අපනයන ඉල්ලුම් අඩුවීම නිසා) බවත් ය. මෙහි ප්‍රතිඵලය වනුයේ දේශීය මුදල් ඒකකයේ බාහිර වටිනාකම ක්ෂයවීමය. මෙහි ප්‍රතිඵල වශයෙන් දිගු කාලයේදී ගෙවුම් ශේෂයේ ජංගම ගිණුම මත වාසිදායක බලපෑමක් හටගත හැකිය. එහෙත් අවසාන වශයෙන් එය රඳාපවතිනුයේ මාර්ෂල් - ලර්නර් කොන්දේසිය කොතෙක් දුරට ඉටුවේද යන්න මතය.

(එක් කරුණකට ලකුණු 02 බැගින් මහාම කරුණු දෙකකට ලකුණු 04 යි)

(iv)

- මහාම රටක ආර්ථික ප්‍රතිපත්තියේ මූලික අභිලාශයක් වනුයේ ගෙවුම් ශේෂය සහ විදේශ මූල්‍ය කටයුතු වල තිරසාර භාවය ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා බාහිර ස්ථාපිතාව සාක්ෂාත් කර ගැනීම ය.

- ආනයන විදේශ පියවූ හැකීමට ප්‍රමාණවත් අපනයන ඉපයීම් ප්‍රමාණයක් අත්කර ගත හැකි නම්, බාහිර ස්ථායීතාව ආරක්ෂා කර ගත හැකියි. එවැනි තත්වයක් ඇතිවිටම විනිමය අනුපාතිකයේ උච්චාවචන වළක්වා ගනිමින්, මැදි කාලීනව හා දිගුකාලීන විදේශ වගකීම් පහසුවෙන් මුදාහැරිය හැකිය.

- නිල විදේශ විනිමය සංචිත භාවිතයකින් තොරව සමස්ත ගෙවුම් ශේෂය තුලනය කරගත් විට බාහිර ස්ථායීතාව තහවුරු වේ.

- බාහිර ස්ථායීතාව මිනුම් කෙරෙන සෘජු මිනුමක් දක්නට නොමැත. රටක විදේශ ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් වල ස්වභාවය නිරූපණය කෙරෙන පහත සඳහන් දර්ශක ඒ ඒ සඳහා යොදා ගත හැකි ය.

- (i) දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ ප්‍රතිශතයක් වශයෙන් ජංගම ගිණුම් හිඟය.
- (ii) දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ ප්‍රතිශතයක් වශයෙන් ශුද්ධ විදේශ වගකීම් සහ
- (iii) විදේශ විනිමය අනුපාතිකය යනාදිය යි.

(එක් කරුණකට ලකුණු 01 බැගින් ලකුණු 04 යි)

(v)

- මෑත කාලයේ විශාල පසුබෑමකට ලක්ව තිබූ ශ්‍රී ලංකාවේ අපනයන ක්ෂේත්‍රයට යුරෝපා සංගමය මගින් ලබාදෙන විශේෂ ප්‍රතිලාභ සහිත වෙළෙඳවරණයක් පිළිබඳ පොදු දැනුමය (පී.එස්.පී. ජලස් සහනය) නැවත ලබාදීම අතිශය සහනදායක කරුණක් විය. මෙම සහනය නිසා රෙදිපිළි, කුඩා යන්ත්‍රෝපකරණ, ධීවර නිෂ්පාදන ඇතුළු විශාල පරාසයකට වැටෙන ශ්‍රී ලාංකික නිෂ්පාදිත 1200 කට ආසන්න ප්‍රමාණයක් කිසිදු තීරු බද්දකින් තොරව යුරෝපා සංගමයට අපනයනය කිරීමට අවස්ථාව උදා වී ඇත.

- 2010 - 15 යුරෝපා සංගමයට යොමු වූ ශ්‍රී ලංකා අපනයන වර්ධනය වූයේ 1.02% තරම් වූ නොවැදගත් ප්‍රමාණයකිනි. පී.එස්.පී. ජලස් සහනය අහිමිවීමත් සමග ශ්‍රී ලංකාවේ අපනයන මත තීරු බදු පැනවීම නිසා, අප රට හා සමාන අපනයන සපයමින් හිටි බංග්ලාදේශය, වියට්නාමය සහ ඉන්දියාව වැනි රටවල් සමඟ තරගකිරීමට අපහසු තත්වයක් ශ්‍රී ලංකාවට ඇතිවිය. මෙම තත්වය ඉතා අහිතකර අන්දමින් බලපානු ලැබුවේ තම නිෂ්පාදිත විවිධාංගීකරණය කිරීමට අවශ්‍යකරන මූල්‍යමය හා තාක්ෂණික සම්පත් සොයාගත නොහැකි වූ මධ්‍යම පරිමාණයේ ඇගයුම් නිෂ්පාදන ආයතන වලට ය. එම කර්මාන්ත ශාලා බොහෝමයක් ඒසා දැමීමට සිදුවිය. එසේම GSP+ තීරුබදු සහනය හිමි කරගෙන හිටි බංග්ලාදේශය සහ වියට්නාමය වැනි රටවලට ශ්‍රී ලාංකික ආයෝජකයන් මෙන්ම විදේශීය ආයෝජකයෝ ද යොමු වූහ. මෙම තත්වය තුළ පී.එස්.පී. ජලස් සහනය යළි ලබාගත හැකි වීම ශ්‍රී ලංකාවේ තරගකාරීත්වය උසස් කර ගැනීමට දායක වනු ඇත.

- තීරුබදු සහනය විශේෂයෙන් ම ශ්‍රී ලංකාවේ ඇගයුම් සහ ධීවර නිෂ්පාදන ක්ෂේත්‍රයට විශාල ජවයක් සපයනු ලැබේ. එසේම ශ්‍රී ලංකාවේ පශ්චාද් යුධ සාමකාමී පරිසරය තුළ යළි ඉස්මතු වෙමින් පවතින කුඩා පරිමාණ නිෂ්පාදන ක්ෂේත්‍රයන්ට අපනයන වෙළෙඳපොළවල් සඳහා ප්‍රවේශ වීමට ද මෙම තීරුබදු සහනය විශාල ඉඩ ප්‍රස්තාවක් සපයා තිබේ.

- එසේම ශ්‍රී ලංකාවට විදේශීය ආයෝජනයන් ආකර්ෂණය කර ගැනීම සඳහා ද සිරුඔදු සහනය යළි ස්ථාපිත කිරීමෙන් උදා වූ හිතකර පරිසරය දායක වනු ඇත. සිරුඔදු සහනයේ වාසි ලබා ගනිමින් අපනයන කරමින්ම මෙම රට තුළ ආරම්භ කිරීමට විදේශීය ආයෝජනයන් පෙළඹවනු ඇතැයි අපේක්ෂා කළ හැකිය.

(මිනූම් කරුණකට ලකුණු 02 බැගින් ලකුණු 04 යි)

9. (i)	රටක ජීවන තත්ත්වය මැනීමේදී දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය යොදා ගැනීමේ ප්‍රචලිත සඳහන් කරන්න.	(ලකුණු 04 යි)
(ii)	'නිෂ්පාදන ධාරිතාව' යන සංකල්පය පැහැදිලි කරන්න.	(ලකුණු 02 යි)
(iii)	නිසියම් රටක නිෂ්පාදන ධාරිතාව නිරූපණය කරන ශ්‍රී ලීන සාධක කවරේ ද?	(ලකුණු 04 යි)
(iv)	ශ්‍රී ලංකාවේ දරිද්‍රත්ව මිනිසුන් ලක්ෂ්‍යයේ පෙළෙහි ද?	(ලකුණු 05 යි)
(v)	ජනගහනය වසරක් වීම නිසා ශ්‍රී ලංකාව ශ්‍රිශ්‍රණ සහ සිවික ප්‍රධාන ආර්ථික අභියෝග කවරේ ද?	(ලකුණු 05 යි)

9. (I) - දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය රටක නිෂ්පාදනය කරනු ලබන ගෞතික භාණ්ඩ හා සේවා ප්‍රමාණය කැටිකොට දක්වන මිනුමක් වන අතර, පුද්ගලයන්ගේ පිවිසි තත්වය කෙරෙහි බලපෑම් කරන ගුණාත්මක කරුණු (උදා : සාම්කාමී පරිසරයක්, අදහස් ප්‍රකාශනයේ නිදහස, යහපාලනය, සේවීමේ නිදහස යනාදිය) එම මිනුම තුළ සලකා නොගැනේ.

- නොවිධිමත් අංශයේ නිෂ්පාදනයේ වටිනාකම් නිවැරදිව පිළිබිඹු නොවන බැවින්, රටතුළ නිපදවනු ලබන සෑම ගෞතික භාණ්ඩ හා සේවා ප්‍රමාණය වුව ද එමගින් නිවැරදි ව නොමැත. නොවිධිමත් අංශයේ ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් පිළිබඳ ඇත්තමෙන්ම කළ අගයන්, සෑම අගයට වඩා උභය තක්සේරු වූ හෝ අධි තක්සේරු වූ හෝ අගයන් විය හැකි ය.

- දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයට අදාළ සංඛ්‍යා, රටක ආදායම් ව්‍යාප්තියේ ස්වභාවය මුළුමනින් ම අමතක කොට ඇත. පිවිසි තත්වය කෙරෙහි සෘජු බලපෑමක් ඇති ආදායම් විෂමතාවන් ජාතික හිඳුම් දත්තවල පිළිබිඹු නොවේ.

- දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය සහ ඒ හා අදාළ අනෙකුත් සංකල්ප (ප්‍රතිශීර්ෂ ආදායම්, මූල්‍ය ආදායම්) පිවිසි තත්වය පිළිබඳ අසම්පූර්ණ මිනුම් වේ. බොහෝ ඵලදායී නිෂ්පාදන ක්‍රියාකාරකම් එමගින් පිළිබිඹු නොවේ. උදාහරණ වශයෙන් තමන් විසින් ම නිවස තුළ ඉටු කරන ඵලදායී කටයුතු, ගෞතිකයන්ගේ සේවාවන් යනාදිය දැක්විය හැකි ය.

- නිවැරදි තොරතුරු සපයාගත නොහැකි නිසා නිරීක්ෂණය නොකරනු ලබන ආර්ථිකයේ සිදුවන නිතිවරෝධී ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් (උදා: නීති විරෝධී මත්ද්‍රව්‍ය සහ මත්පැන්) වල වටිනාකම් දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය තුළ ඇතුළත් නොවේ.

- දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය තුළ ඇතුළත් භාණ්ඩ හා සේවා මිනිසුන්ගේ පිවිසියේ ගුණාත්මක තත්වය කෙරෙහි කෙසේ බලපානු ලැබේදැයි එය සලකා නොබලයි. උදාහරණයක් වශයෙන් නාගරික ප්‍රදේශවල පිවිසි වන මිනිසුන්ට තම ආදායමින් සැලකිය යුතු කොටසක් නාගරිකරණය ආශ්‍රිත ගැටලු විසඳාගැනීම සඳහා යොමු කිරීමට හිදු වේ. නිදසුනක් වශයෙන් නාගරික ප්‍රදේශ වල මිනිසුන්ට තම නිවාස හා

දේශීය සෞඛ්‍යසේවකයන්ගේ ආරක්ෂා කර ගැනීමට විශේෂ ආරක්ෂක විධිවිධාන සහ උපකරණ මිල දී ගැනීමට සිදුවේ. ආරක්ෂා කළු පුහුණුවීමේ පංතිවලට යාමට සිදුවේ. ආරක්ෂා කළු පුහුණුවීමේ පංතිවලට යාමට සිදුවේ.

- මිනිසුන් පිවිසීමට පරිසරයේ ගුණාත්මක තත්වය දළ දේශීය නිෂ්පාදිත සංඛ්‍යා වලින් සොයා නොමැලේ. පරිසර දූෂණය වළක්වා ගැනීමට යොදා ගැනෙන නීති රීති ඉවත් කරනු ලැබුවහොත් කිසියම් රටකට නිමැවුම් මට්ටම (දළ දේශීය නිෂ්පාදනය) ඉහළ නංවාගත හැකිය. එහෙත් මෙහි දී ඉහළ ආදායම් මට්ටමක් හෝ ඉහළ ප්‍රතිශීර්ෂ ආදායමක් හෝ තිබූ පමණින්, පිවිසීමේ තත්වය උසස් වී ඇතැයි කිවීමට හැකි නොවේ. ආදායම ඉහළ ගොස් කිසියම් දී වාතය, ජලය සහ වෙනත් සම්පත් දූෂණයට ලක්වී තිබිය හැකිය.

- මිනිසුන්ගේ ජීවිතයේ ගුණාත්මක තත්වයට සාප්තමය බලපෑම විවේක කාලය සඳහා දළ දේශීය නිෂ්පාදිත සංඛ්‍යා මගින් වටිනාකමක් ලබා නොදේ. මිනිසුන් දිනකට පැය 12 ක් සහ සතියකට දින 7 ක් වැඩෙහි යෙදුණොත් රටකට දළ දේශීය නිෂ්පාදනය ඉහළ නංවා ගත හැකිය. මිනිසුන්ට විවේක කාලයක් හැකි වීමට නිදහසක් නොමැති නම් හාණ්ඩ හා සේවා ප්‍රමාණය ඉහළ නංවාගැනීමෙන් උසස් පිවිසීම මට්ටමක් නොමැති කරගත නොහැකි වේ.

- දළ දේශීය නිෂ්පාදනය ගණනය කිරීමේ දී යහපත් හාණ්ඩ සහ අයහපත් හාණ්ඩ වශයෙන් ප්‍රභේදයක් නොකරයි. කිසියම් රටක භූමි කම්පාවක් හටගෙන නිවාස, ගොඩනැගිලි සියල්ල පුනරුත්ථාපනය කරනු ලැබුවහොත්, දළ දේශීය නිෂ්පාදනය ඉහළ නැගී. පුද්ගලයන් රෝගී තත්වයට පත් වී එයින් වැළැකීම සඳහා රෝහල් ගත වුවහොත් සහ ඖෂධ මිල දී ගත් විට, දළ දේශීය නිෂ්පාදනය ඉහළ නැගී. එහෙත් භූමි කම්පා හට ගැනීම හෝ මිනිසුන් රෝගී තත්වයට පත්වීම හෝ පිවිසීමේ තත්වය උසස් වීමට දායක වෙහිසි කිසිවකු නොපවතියි.

- තත්කේෂයේ ප්‍රතිලාභ සැලකිල්ලට ගැනීමට ද දළ දේශීය නිෂ්පාදිත සංඛ්‍යා අහමක්ව සිටී. විවිධ නොමිල මෘදුකාංග (free Apps.) මගින් මධ්‍යම ජනතර්ථයට ලැබෙන විවිධ පහසුකම් (උදා : මාර්ග සිතියම්, කාලගුණ තොරතුරු, මාර්ග තදබදය පිළිබඳ තොරතුරු හා වෙනත් සංකීර්ණ පහසුකම්) ගුණාත්මක පිවිසීමේ තත්වය උසස් කිරීමට විශාල දායකත්වයක් සපයයි. එහෙත් ඒවා සඳහා මිලක් අය නොකෙරෙන බැවින් එම ප්‍රතිලාභ ජාතික ගිණුම් වටිනාකම් තුළ පිළිබිඹු නොවේ.

(මිනුම් එක් කරුණකට ලකුණු 01 බැගින් ලකුණු 04 යි)

(ii)

- ආර්ථිකයක තිරසාර ලෙස, උද්ධමන පීඩනයකින් තොරව, නිෂ්පාදනය කිරීමට හැකියාව ඇති මුළු හාණ්ඩ හා සේවා ප්‍රමාණය එවක නිෂ්පාදන ධාරිතාව යන්තෙන් අදහස් වේ. ආර්ථිකයේ ප්‍රාග්ධන තොරතුරු සහ මූලික පූර්ණ ලෙස සහ කාර්යක්ෂම ලෙස උපයෝජනය කරනු ලැබුවහොත්, නිෂ්පාදනය කළ හැකි හාණ්ඩ හා සේවා ප්‍රමාණයයි. නිෂ්පාදන ධාරිතාව හැඳින්වීමට යොදා ගැනෙන තවත් පදයක් නම් විභව නිමැවුමයි.

(ලකුණු 02 යි)

විකල්ප පිළිතුර :

- යන්ත්‍ර පුලු හා උපකරණ වැනි සියලු ස්ථාවර ප්‍රාග්ධන වත්කම් කාර්යක්ෂම ලෙස උපයෝජනය කරන්නේ නම් සහ වැටුප් අනුපාතික වෙනස් වීම් වල ස්ථායීතාව රැකෙන ආකාරයට විරැකියා අනුපාතිකය, එහි ස්වාභාවික මට්ටමෙහි පවත්වා ගන්නේ නම්, ලබාගත හැකි නිමැවුම් මට්ටම ආර්ථිකයේ නිෂ්පාදන ධාරිතාව ලෙස සැලැකේ.

(ලකුණු 02 යි)

(iii)

- භෞතික ප්‍රාග්ධනය
- මානව ප්‍රාග්ධනය
- ස්වාභාවික ප්‍රාග්ධනය
- සමාජ ප්‍රාග්ධනය
- තාක්ෂණය
- එලදායීතාව

(එක් කරුණකට ලකුණු 01 බැගින් මිහැම් කරුණු හතරක් සඳහා ලකුණු 04 යි)

(iv)

- කුටුම්භ ප්‍රතිසීර්ෂ පරිභෝජනය නිල දරිද්‍රයා රේඛාවට වඩා පහළ අගයක් ගනු ලබන පුද්ගල සංඛ්‍යාවගේ ප්‍රතිශතය ලෙස ශ්‍රී ලංකාවේ දරිද්‍රයා මට්ටම මැනේ.

(ලකුණු 02 යි)

- ජනගහන දරිද්‍රයා දර්ශකය හෙවත් දිළිඳු කුටුම්භ ප්‍රතිශතය ගණනය කරනු ලබන්නේ කුටුම්භ ආදායමේ - වියදම් සමීක්ෂණයක් ඔස්සේ කුටුම්භවල සියලුම ආහාර සහ ආහාර නොවන පරිභෝජන වියදම් කැලකිල්ලට ගනිමිනි. විවිධ දේශීය ආහාර නිෂ්පාදන වියදම් වෙනස්කම් සහ කුටුම්භ තුළ සිටින පුද්ගල සංඛ්‍යාව ද මෙහි දී කැලකිල්ලට ගනී.

(ලකුණු 01 යි)

- එලෙස ඇත්තමෙන්ම කරනු ලබන කුටුම්භ ප්‍රතිසීර්ෂ පරිභෝජන වියදම් ජාතික දරිද්‍රයා රේඛාව සමග සංසන්දනය කෙරේ. ජාතික දරිද්‍රයා රේඛාව නිර්වචනය කරනු ලැබ ඇත්තේ පුද්ගලයෙකුට දිනකට කිලෝකැලරි 2030 ක කැලරි අවශ්‍යතාවක් සපුරා ගැනීමට, කොහොම වුවද වියදම් කිරීමට සිදුවේ ද යන්න පදනම් කර ගනිමිනි. 2012/13 ආදායම් වියදම් සමීක්ෂණයේ තොරතුරු මත ඇත්තමෙන්ම කරන ලද දරිද්‍රයා රේඛාවේ වටිනාකම රුපියල් 3624 ක් විය.

(ලකුණු 01 යි)

- කුටුම්භයක මාසික මූලික ප්‍රතිසීර්ෂ පරිභෝජන වියදම් නිල දරිද්‍රයා රේඛාවට වඩා අඩුද යන්න මත දරිද්‍රතාවට මුහුණ දී සිටින පුද්ගලයන් හඳුනාගනු ලැබේ.

(ලකුණු 01 යි)

(v)

- සිය ප්‍රධාන ආදායම් මාර්ගය ලෙස විශ්‍රාම වැටුප් හිමිවනුයේ, ශ්‍රී ලංකාවේ වැඩිහිටි ජනගහනයෙන් දහයෙන් කොටසකට පමණක් වඩ ඇත්තමෙන්ම කොට ඇත. එබැවින් වැඩිහිටියන් සඳහා පවුලෙන් ලැබෙන උපකාර සහ අනුග්‍රහයන් ඉදිරි දශක කීපය තුළ දී ද කඩඉරටත් වැදගත් වේ. එසේ වුවද, සීඝ්‍ර නාගරීකරණයත් සමග කුඩා පවුල් ඇතිවන බැවින් වැඩිහිටියන් සඳහා පවුලෙන් ලැබෙන උපකාර අඩුවීමේ ප්‍රවණතාවයක් දැක්නට ලැබේ. ශ්‍රාමීය - නාගරීක සංක්‍රමණය සහ ශ්‍රම බලකායේ

ස්ත්‍රී සහභාගීත්වය ඉහළයාම නිසා, ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවල පවා වැඩිහිටියන්ට උපකාර කිරීම හා රැකබලා ගැනීම තවදුරටත් ගැටලුකාරී වේ.

- විශ්‍රාම වැටුප් සහ සෞඛ්‍ය වියදම් ඉහළයාම නිසා රජයේ අයවැය මත අතිවාරයයෙන් පීඩනයක් ඇතිවන අතර, මෙම තත්වයන් හේතුවෙන් වෙනත් අංශ මත ඇතිවන අහිතකර බලපෑම් (උදා : සංවර්ධන වියදම් කප්පාදු කිරීම) බරපතල ගැටලු බවට පත්විය හැකිය.
- වැඩකරන වයසේ පුද්ගලයෙකුට සාපේක්ෂව, වියපත් පුද්ගලයෙකු විසින් කරනු ලබන ඉතුරුම් ප්‍රවාහය අඩුබැවින්, එය ආර්ථිකයේ ප්‍රාග්ධන සම්පාදනය මත සැලකිය යුතු නියෝධනාත්මක බලපෑමක් ඇති කරනු ඇත.
- වියපත් වීම හේතුවෙන් වැඩ කරන වයසේ පසුවන ජනගහනයේ ප්‍රතිශතය අඩුවීම, ආර්ථික වර්ධනය අඩාල කරමින් ශ්‍රම බලකාය හීන කිරීමට හේතු විය හැකිය. එමගින් ආදායම් බිදු පදනම මෙන්ම කුටුම්භ ආදායම් ද අඩුවිය හැකි අතර ඒ හේතුවෙන් රජයේ බිදු ආදායම් තවදුරටත් පහළ යා හැකි ය.
- ඉදිකිරීම්, කෘෂි කර්මාන්තය, සෞඛ්‍යය හා හෝටල්/ සංචාරක ක්ෂේත්‍රය ඇතුළු අංශ කිහිපයක ශ්‍රම හිඟයකට ශ්‍රී ලංකාව දැනටමත් මුහුණ පාමින් සිටී. ශ්‍රමය සංක්‍රමණය වීමට අමතරව ජනගහනය වියපත් වීම ද ශ්‍රම හිඟය සඳහා යම් දායකත්වයක් සපයනු ලබන අතර, මෙම ප්‍රවණතාව ඉදිරි දශක කීපය තුළ දී වඩාත් හොදින් දැකගත හැකි වනු ඇත.
- අධ්‍යාපනය හා ආදායම් මට්ටම් ඉහළයාමත් සමඟ සාපේක්ෂව ඉහළ වැටුප් හා පිළිගැනීමක් පැවැතීම හේතුවෙන් මෙරට තරුණ පිරිස් සුදු කරපව් රැකියා කරා යොමුවීමේ ප්‍රවණතාවක් ඇත. එහි ප්‍රතිඵලය වශයෙන් විදේශීය සංක්‍රමණික ශ්‍රමිකයන් කෘෂි කර්මික කටයුතු සම්බන්ධ සහ ඉදිකිරීම් ක්ෂේත්‍රයේ කටයුතු වල යෙදී සිටී. එබැවින් ජනගහනයේ සිදුවන වෙනස්කම්, නව පරම්පරාවේ අභිලාශයන්, ශ්‍රම සංක්‍රමණ, රාජ්‍ය මූල්‍ය ගැටලු හා දේශීය ආර්ථිකය හා යනාදිය සැලකිල්ලට ගෙන සවිස්තරාත්ම ශ්‍රම වෙළෙඳපොළ ප්‍රතිපත්තියක් සකසා ගැනීමේ අවශ්‍යතාව පවතී.
- ශ්‍රී ලංකාවේ වියපත් වන ජනගහනයෙන් කාර්‍යාල ප්‍රතිශතය ක්‍රමයෙන් ඉහළ යාමක් පවතී. වියපත් ස්ත්‍රී ජනගහනයෙන් වැඩි කොටසක් එම කාණ්ඩයේ පුරුෂයන්ට සාපේක්ෂව ආර්ථිකමය වශයෙන් සක්‍රීය නොවේ. මෙම අවදානම් වයසේ පසුවන ස්ත්‍රී ගැටපත්හත් ඉලක්ක කරගත් ඉදිරිගාමී ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම අවශ්‍ය වේ.

(එක් තරුණකට ලකුණු 01 බැගින් ඕනෑම අභියෝග පහකට ලකුණු 05 යි)

10. (i) ශ්‍රී ලංකාවේ යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනයෙහිලා යොදා ගත හැකි උපායමාර්ගයන් වශයෙන් රජය-පෞද්ගලික හවුල්කාරිත්වයේ (PPP) වැඩි කඩයේ ද? (ඉහල 05 බ්)
- (ii) "ව්‍යාපාර පවත්වාගෙන යාමේ පහසුතා හා ආයෝජන ව්‍යාපාරයේ සම්බන්ධයෙන් ශ්‍රී ලංකාව දිගින් දිගට අත්මිත්තාවයන් පෙන්වූවේ නොව තිබේ." ශ්‍රී ලංකාවේ ව්‍යාපාර පවත්වාගෙන යාමේ දී බලපා ඇති වඩාත් හැටුපුකාරී කටයුතු කවරේ ද? (ඉහල 05 බ්)
- (iii) "සංවර්ධන කාර්යාලය ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකයේ වේගයෙන් වර්ධනය වන ක්ෂේත්‍රයක් බවට පත්ව තිබේ." විදේශ විනිමය ඉපයීම් හා නවීන තාක්ෂණික සංවර්ධන කාර්යාලයන් මගින් සාලිත දායකත්වය පෙන්වා දී එම කාර්යාලයන් වර්ධනයෙන් මුහුණ දෙන අභියෝග සහතික කරන්න. (ඉහල 05 බ්)
- (iv) "ශ්‍රී ලංකාවේ ඉංජිනේරු සහ සහකාරයන් අඩක් ම පුරා පරිමාණ තොරතුරු වෙති." අඩු ඵලදායීතාව හා අඩු ආදායම් හදුනා ගැනීම වැනි අද්විත කාර්යාලයන්ගෙන් ප්‍රධාන හැටුපු හඳුන්වන්න. (ඉහල 05 බ්)

10. (I) යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනයෙහිලා වඩාත් සාර්ථක ක්‍රමවේදයකි. තනිකරම පෞද්ගලික අංශය හෝ රජය අංශය හෝ එම කාර්යයේ ඉටු කරනවා වෙනුවට, ඒ දෙපාර්ශ්වයම සහභාගී වෙමින් කම් කමත්ව වඩාත් හොඳින් කළ හැකි කාර්යයන් ඒ ඒ සාර්ථකව විසින් තෝරාගෙන ව්‍යාපෘති ක්‍රියාවට නැගිය හැකි වේ.

- ව්‍යාපෘති නිම කිරීමට ගත වන කාලය සහිතව කමින් ප්‍රමාද වීම වළක්වා ගත හැකි වේ. කාර්ය සාධනය මනින දර්ශකයක් ලෙස ව්‍යාපෘති නිම කිරීමට ගත වන කාලය යොදාගත හැකිය.

- තනිකරම රජය හෝ පෞද්ගලික අංශය හෝ ඉටුකරන ව්‍යාපෘතියකට වඩා ඉහළ ආයෝජන ලබන අනුපාතිකය රජය - පෞද්ගලික හවුල්කාරිත්ව ව්‍යාපෘති මගින් අත්කර ගත හැකිය. දෙපාර්ශ්වයම එක්ව ක්‍රියාත්මක කරන විට සලසුම් කිරීම හා මූල්‍ය ණය සහ කරුණු සලකා නඩත්තු ක්‍රමවේද යොදා ගැනීමට අවස්ථාව සැලසේ.

- ව්‍යාපෘතියක අවදානම් සියල්ල ඇගයීමකට ලක්කොට එහි සහායව තීරණය කරනු ලැබේ. හුදෙක් රජයේ දේශපාලන අවශ්‍යතා සහ වෙනත් අභිලාශයක් මත ගණනාවකින් තොර ව්‍යාපෘතියක් ක්‍රියාවට නැගීමට සැලසුම් කරනු ලැබුව හොත් පෞද්ගලික අංශය එවැන්නක් ක්‍රියාත්මක කිරීමට එකඟ නොවනු ඇත.

- පිහිටාය සාලනය කිරීමේලා වඩා පළපුරුද්ද සහ අත්දැකීම් ඇති පෞද්ගලික අංශය වෙත ව්‍යාපෘති මෙහෙයවීම් සහ ක්‍රියාවට නැගීමේ අවදානම් පැවැරීමට රජයට අවස්ථාව සැලසේ.

- බොහෝ රජය - පෞද්ගලික හවුල්කාරිත්ව ව්‍යාපෘතිය තුළ සල්කඩා ව්‍යාපෘති නිම කිරීම වෙනුවෙන් ලබාදෙන ප්‍රයාද දීමනා (bonuses) ඇතුළත් වන බැවින්, සියලු ව්‍යාපෘති වඩාත් කාර්යක්ෂමව නිම කිරීමට හැකියාව ලැබේ.

- රජයේ අරමුදල් වඩාත් කාර්යක්ෂම ලෙස වැය කිරීම මේ යටතේ ඉඩ සැලසෙන බැවින් සමාජ ආර්ථික වැදගත් කමක් ඇති වෙනත් ක්ෂේත්‍ර කෙරෙහි සීමිත රජය අරමුදල් යොමු කිරීමට අවස්ථාව උදා වේ.

- රජය - පෞද්ගලික හවුල්කාරිත්ව සහිත ව්‍යාපෘතිවල කාර්යක්ෂමතාව වැඩි බැවින්

එය රාජ්‍ය මූල්‍යයට වාසිදායක වේ. අයවැය පරතරය අඩු කර ගැනීමට දායක වනු ඇත.

- ව්‍යාපෘති පිවිත් වනුයේ හැම අදියරකදීම ඉහළ ප්‍රමිති මට්ටමක් පවත්වා ගෙන යාමට හැකියාව ලැබේ.
  - රාජ්‍ය වියදම් අඩුකර ගැනීමට ඉඩ සැලැස්සෙන බැවින් ජනතාව මත බදු බර ද අඩු විය හැකිය.
  - පෞද්ගලිකරණ ක්‍රමවේදයන්ට සමාජයේ දැඩි විරෝධතාවක් පවතින විට එයට සාර්ථකව මුහුණ දිය හැකි විකල්ප ප්‍රවේශයක් ලෙස රාජ්‍ය - පෞද්ගලික හවුල්කාරීත්ව ව්‍යාපෘති දැක්විය හැකි ය.
- (මහාම කරුණකට ලකුණු 01 බැගින් කරුණු පහකට ලකුණු 05 යි)

(ii)

- ප්‍රතිපත්ති අත්රායීතාව / අවිනිශ්චිතතාව
- මූල්‍ය ණය සඳහා ඉඩ ප්‍රස්ථා සීමා වීම.
- අතාර්යක්ෂම රාජ්‍ය නිලධාරී තත්ත්වය
- ඉහළ බදු අනුපාතික
- සංකීර්ණ බදු රෙගුලාසි
- යටිතල පහසුකම් ප්‍රමාණවත් නොවීම.
- උද්ධමනය
- ජාතික ශ්‍රම හමුදාවේ වැඩපොළ විනය දුර්වල වීම.
- දුෂණය
- නව්‍යා කිහි කිරීමට ඇති ධාරීතාව සීමා සහිත වීම
- දේශපාලන අත්රායීතාව
- විදේශ විනිමය පිළිබඳ පවතින රෙගුලාසි
- උගත් ශ්‍රම හමුදාව ප්‍රමාණවත් නොවීම.
- ශ්‍රම වෙළෙඳපොළ රෙගුලාසි දැඩිවීම.
- අපරාධ සහ සොරකම්

(එක් කරුණකට ලකුණු 01 බැගින් එකිනෙක කරුණු පහකට ලකුණු 05 යි)

(iii)

- විදේශ විනිමය ඉපයීම් :

මුදල් ඒකකය	2015	2016
ශ්‍රී ලංකා රුපියල් මිලියන	405,492	512,294
ඇමෙරිකානු ඩොලර් මිලියන	2,981	3,518

(ලකුණු 01 යි)

විකල්ප පිළිතුර :

- ශ්‍රී ලංකාවේ මුළු විදේශීය විනිමය ඉපයීම් සඳහා සංචාරක කර්මාන්තයේ දායකත්වය 2015 දී 12.4% ක් වූ අතර 2016 වර්ෂයේ දී එය 14.2% ක් විය. විදේශ ප්‍රේෂණ සහ රෙදිපිළි හා ඇඟලුම් වලට පසුව තුන් වැනි තැනට පත්ව ඇත්තේ සංචාරක කර්මාන්තය යි.

(ලකුණු 01 යි)

- සේවානියුක්තියට දායකත්වය :

	2014	2015	2016
සෘජු සේවා නියුක්තිය	129,790	135,930	146,115

(ලකුණු 01 යි)

විකල්ප පිළිතුර :

- සංචාරක කර්මාන්තය බිහිකළ සෘජු සහ වක්‍ර සේවා නියුක්තිය 2015 දී 319,436 ක් වූ අතර, 2016 දී 335,659 ක් විය.

(ලකුණු 01 යි)

සංචාරක කර්මාන්තය මුහුණ දෙන අභියෝග :

- සංචාරකයින්ගේ අපේක්ෂිත වර්ධනයට සම්භාවීව හෝටල් කාමර ප්‍රමාණවත් නොවීම. අපේක්ෂිත විශාල සංචාරක ප්‍රමාණයකට පහසුකම් සැලසීම සඳහා හෝටල් කාමර 40,000 ක් 50,000 ක් අතර ප්‍රමාණයක් අවශ්‍ය වෙහිසි ඇස්තමේන්තු කොට ඇතත්, 2016 අවසානයේ දී සංචාරක හෝටල් හා අතිරේක ආයතන යන දෙඅංශයම සතුටු පැවැතියේ හෝටල් කාමර 34,000 ක් පමණි.

- පුහුණු සේවකයන්ගේ අවශ්‍යතාව සහ ශ්‍රම සංක්‍රමණය :

සංචාරක කර්මාන්තයේ නියැලුණු ශ්‍රී ලාංකික පුහුණු ශ්‍රමිකයින් විශාල පිරිසක් ඉහළ වැටුප් වෙනුවෙන් විදේශීය රටවල සේවයේ යෙදී සිටී. සංචාරක කර්මාන්තයේ ඉහළ යන පුහුණු ශ්‍රමික අවශ්‍යතා සපුරා ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය සේවක පුහුණු කිරීම රජයට කිරීම සිදුකළ නොහැකි බැවින් ඒ සඳහා රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික අංශ හවුල් කටයුතු කිරීම අත්‍යවශ්‍ය වේ.

- ලෝක ප්‍රසිද්ධ හෝටල් දාම ශ්‍රී ලංකාව වෙත දක්වා ඇති අවධානය ප්‍රමාණයක් නොවීම : බොහෝ ප්‍රමුඛ පෙළේ හෝටල් දාම ඔවුන්ගේ හෝටල් ව්‍යාපාර ශ්‍රී ලංකාවෙන් තවමත් ප්‍රමාණවත් පරිදි ව්‍යාප්ත කොට නොමැත. ෆෝබික් සහගරාව නම්කර ඇති ලොව හොඳම අන්තර්ජාතික සුඛෝපභෝගී හෝටල් දාම සත්තාම 10 අතුරින් ශ්‍රී ලංකාවේ දක්නට ඇත්තේ හෝටල් දාම තුනක් පමණි.

- නොවිධිමත් අංශය අන්තර්ග්‍රහණය කිරීම :

සංචාරක කර්මාන්තයේ විධිමත් අංශය හොඳින් නියාමනය වී තිබුණ ද, කර්මාන්තය තුළ සැලකිය යුතු අවිධිමත් අංශයක් ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතී. එබැවින් විධිමත් අංශය වෙත එම කොටස ද අන්තර් ග්‍රහණය කර ගැනීම සඳහා අවධානය යොමු කිරීම අත්‍යවශ්‍ය වේ. නොවිධිමත් අංශය තුළ සංචාරක කර්මාන්තයේ ආරක්ෂාව සහ ආචාර ධර්ම වැඩි දියුණු කිරීම අත්‍යවශ්‍ය වන අතර, එසේ කිරීමට අපොහොසත් වීම රටේ යහපත් ප්‍රතිරූපය බිඳ වැටීමට හේතුවනු ඇත.

- විශාල විභවතාවක් පවතින චීනයෙන් පැමිණෙන සංචාරකයින්ගේ වර්ධනයට සරිලන සේ පහසුකම් සැපයීමට ඇති හැකියාව : සංචාරක කර්මාන්තයේ දැනට පවතින වර්ධනය වෙමින් පවතින චීන සංචාරකයන් සඳහා අවශ්‍ය පහසුකම් සපුරාලීමේ දී නව අභියෝග නිර්මාණය වී ඇත. එහි දී චීන භාෂාවෙන් විකාශණය වන රූපවාහිනිය හා ගුවන් විදුලි තාලිකා, චීන භාෂාව කථාකරන සංචාරක මග පෙන්වන්නන් යනාදිය අවශ්‍ය වේ.

- නැවතී සිටින රාත්‍රී සංඛ්‍යාව ලෙස ගණනය කෙරෙන සංචාරකයෙකු නැවතී සිටින සාමාන්‍ය කාල සීමාව වසර ගණනාවක් පුරා එකලෙකම පැවැතීම : දෛනික සංචාරක විශදම පත්‍රගිය වසර කීපය පුරා වර්ධනය වී තිබුණ ද, ප්‍රධාන වශයෙන් ම සංචාරකයන් සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ පවතින ක්‍රියාකාරකම් අඩුවීම නිසා සංචාරකයෙකු නැවතී සිටින සාමාන්‍ය කාල සීමාව සංචාරක රාත්‍රී 10 ක් පමණ නොවෙනස් ව පවතී. එම නිසා ශ්‍රී ලංකාවේ පවතින සංචාරක ආකර්ශණයන් විවිධාංග කරණය කිරීම සඳහා ප්‍රතිපත්තිමය තීරණ ගත යුතු වන අතර, එහි දී සංචාරක රාත්‍රී සංඛ්‍යාව අවම වශයෙන් සති දෙකක් ලෙස ඉලක්ක කිරීම සඳහා මගී, නෞකා සහ සාමුද්‍රික සංචාර, විවේකය අරමුණු කරගත් සංචාර, විනෝදාස්වාදය අරමුණු කරගත් සංචාර, වැනි සංචාරක කර්මාන්තයේ පසුගාමී අංශ කෙරෙහි වඩාත් අවධානය යොමු කළ යුතු වේ.

- නව නිර්මාණාත්මක ප්‍රවේශයක අවශ්‍යතාව :
 තොරතුරු ලබා ගැනීම සඳහා පමණක් නොව, බන්රථ, දුම්රිය, කුලී රථ සහ හෝටල් වෙන් කිරීම, ජංගම දුරකථන සම්බන්ධතා, වයි-ෆයි සම්බන්ධතා, සංචාරක සැලසුම් අදී වූ පුළුල් පරාසයක පැතිරෙන පරිදි සංචාරකයන්ට සේවා සපයන්නා වූ බහුකාර්ය සංචාරක තොරතුරු මධ්‍යස්ථාන සංඛ්‍යාව ප්‍රධාන සංචාරක ආකර්ශණයන් හි සහ ප්‍රධාන ප්‍රවාහන සේස්දස්ථානයන්හි සවිදුරටත් වැඩි කිරීම අවශ්‍යතාවක් පවතී.

- සංචාරක ක්ෂේත්‍රය සම්බන්ධ රාජ්‍ය ආයතන ද පෞද්ගලික අංශය ද ආතුළුව සංචාරක කර්මාන්තයේ නියුතු සියලුම පාර්ශ්වකරුවන් අධීක්ෂණය කිරීම සඳහා ඉහළ මට්ටමේ රාජ්‍ය චක්‍රනයක් අවශ්‍යවන අතර එමගින් වඩා යහසම්බන්ධතාවයකින් යුතුව ඉහළ මට්ටමේ ක්‍රමෝපාය ක්‍රියාවට නැගීමට ඉඩ සැලසෙනු ඇත.

(මහාම එක් කරුණකට ලකුණු 01 බැගින් කරුණු තුනකට ලකුණු 03 යි)

(iv)

- ජල සැපයුම් ප්‍රමාණවත් නොවීම, ජල කළමනාකරණය දුර්වල වීම, ඇළ මාර්ග, වැව සහ ඇතිකට වැනි වාර්ෂික පහසුකම් වල පවත්නා දුර්වලතා.

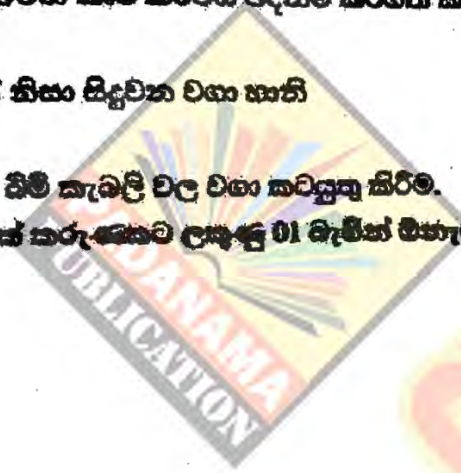
- දැඩි නිසං කාලයන් පැවැතීම, ජල ගැලීම් සහ ලවණ ජලය ගලා ඒම වැනි කරුණු නිසා කර්මික හෝහවල එලදාව සහළ වැටීම.

- පාංශු බාදනය වැනි හේතු නිසා පහේ සමීකස්වය අඩුවීම.

- වරින් වර හඳුන්වා දෙනු ලැබූ විවිධ කෘෂි සංවර්ධන ව්‍යාපෘති අකාරයක්ම ලෙස ක්‍රියාවට නැංවීම. (ලදා : 2007 වර්ෂයේ හඳුන්වා දෙන ලද ජාතික කෘෂි කර්මිත ප්‍රතිපත්තිය, 'ඉම්', ව්‍යා සංක්‍රමය, ගොවි සෙවන, අපි වචනු රට නගනු, යනාදිය)

- කාන්තයන්ගේ සාමාජික පසුගාමී වීම,
 විද්‍යාත්මක ගොවිතැන් ක්‍රම අනුගමනය නොකිරීම, ඉහළ එලදාව ලබාදෙන තීර හිඟකම, සාම්ප්‍රදායික ක්‍රම මත දැඩිව රඳා පැවැත්ම

- අලෙවිකරණය ආශ්‍රිත ගැටලු : වී අලෙවි මණ්ඩලය වැනි ආයතන ඔස්සේ ක්‍රියාත්මක වන රාජ්‍ය යන්ත්‍රණයන් ආකාරයක්වම වීම.
- පොහොර සහකාරවර වෙනුවට මූල්‍ය ආධාර ලබාදීම.
- පශ්චාද් අස්වනු හානි
- ව්‍යාප්ති සේවා දුබල වීම.
- ශ්‍රාමීය මට්ටමින් කෘෂි කර්මය පදනම් කරගත් කර්මාන්ත ප්‍රමාණවත්ව බිහි නොවීම.
- වන සතුන් නිසා සිදුවන වහා හානි
- අන්තර්ගත බිම් කැබලි වල වහා කටයුතු කිරීම.
(එක් කරුණකට ලකුණු 01 බැගින් ඔහුම් කරුණු පහකට ලකුණු 05 යි)

පදනම
ප්‍රකාශන

උසස් පෙළ සඳහා ග්‍රන්ථ නාමාවලිය

(අ.පො.ස) උසස් පෙළ 12-13 ශ්‍රේණි - කෙටි සටහන් සිංහල මාධ්‍ය

විද්‍යා - ගණිත

- 12 සාමාන්‍ය තොරතුරු තාක්ෂණය
- 12-13 රසායන විද්‍යාව - 1
- 12-13 රසායන විද්‍යාව - 2
- 12-13 රසායන විද්‍යාව - 3
- 12-13 රසායන විද්‍යාව - 4
- 12-13 රසායන විද්‍යාව - 5
- 12-13 භෞතික විද්‍යාව - 1
- 12-13 භෞතික විද්‍යාව - 2
- 12-13 භෞතික විද්‍යාව - 3
- 12-13 භෞතික විද්‍යාව - 4
- 12-13 භෞතික විද්‍යාව - 5
- 12-13 ජීව විද්‍යාව - 1
- 12-13 ජීව විද්‍යාව - 2
- 12-13 ජීව විද්‍යාව - 3
- 12-13 ජීව විද්‍යාව - 4
- 12-13 ජීව විද්‍යාව - 5
- 12-13 ජීව විද්‍යාව - 6 (ක්‍රියාකාරී මානවයා)
- 12-13 ජීව විද්‍යාව - 7 (ක්‍රියාකාරී ශාකය)
- 12-13 කෘෂි විද්‍යාව - 1
- 12-13 කෘෂි විද්‍යාව - 2
- 12-13 කෘෂි විද්‍යාව - 3
- 12-13 කෘෂි විද්‍යාව - 4

ව්‍යාපෘති

- 12 ගිණුම්කරණය
- 13 ගිණුම්කරණය
- 12 ව්‍යාපාර අධ්‍යයනය
- 13 ව්‍යාපාර අධ්‍යයනය
- 12 ආර්ථික විද්‍යාව
- 13 ආර්ථික විද්‍යාව - 1
- 13 ආර්ථික විද්‍යාව - 2

කලා

- 12 සිංහල
- 13 සිංහල
- 12 දේශපාලන විද්‍යාව
- 13 දේශපාලන විද්‍යාව
- 12 ශ්‍රී ලංකා ඉතිහාසය
- 13 ශ්‍රී ලංකා ඉතිහාසය
- 12 ඉන්දියානු ඉතිහාසය
- 13 ඉන්දියානු ඉතිහාසය
- 12 භූගෝල විද්‍යාව
- 13 භූගෝල විද්‍යාව
- 12 බෞද්ධ ශිෂ්ටාචාරය
- 13 බෞද්ධ ශිෂ්ටාචාරය
- 12 සන්නිවේදන හා මාධ්‍ය අධ්‍යයනය
- 13 සන්නිවේදන හා මාධ්‍ය අධ්‍යයනය

Grade 12-13 - Short Notes

English Medium

- 12 Accounting
- 13 Accounting
- 12 Business Studies
- 13 Business Studies
- 12 Economics

12-13 ශ්‍රේණි - ප්‍රශ්නෝත්තර

සිංහල මාධ්‍ය

- සාමාන්‍ය දැනීම
- 12 ගිණුම්කරණය - 1
- 12 ව්‍යාපාර අධ්‍යයනය
- 12 ආර්ථික විද්‍යාව

සියලු ම ශ්‍රේණි සඳහා කෙටි සටහන් සහ ප්‍රශ්න පත්‍ර පොත් අප සතුව තිබෙන අතර, මෙම ඕනෑම ග්‍රන්ථයක් වට්ටම් සහිත ව ඔබේ නිවසට ම ගෙන්වා ගත හැකි ය.